

DRAUGAS

2ND CLASS MAIL
June 20, 1996

THE LITHUANIAN WORLD - WIDE DAILY

Vol. LXXXVI Kaina 50 ct.

KETVIRTADIENIS - THURSDAY, BIRŽELIS - JUNE 20, 1996

Nr. 120

Jelcinas ir Žiuganovas vilioja buvusį generolą

Maskva, birželio 17 d. (CT) — Pirmadienį Rusijoje baigiant skaičiuoti balsus, politinės derybos prasidėjo visu rimtumu. Pirmąsias dvi vietas laimėjo kandidatai Boris Jelcinas ir Gennadij Žiuganov pradėjo pastangas laimėti trečią vietą laimėjusio Aleksandr Lebed paramą. Suakcentavus 99% iš 74 milijonų balsavusiųjų sekmadienį vykusiose rinkimuose, dabartinis prezidentas Boris Jelcinas surinko 35% balsų, Komunistų partijos kandidatas Gennadij Žiuganov — 32%.

Kadangi nei vienas nesurinko reikalaujamo 50% balsų, 30 dienų laikotarpyje turės vykti antrasis rinkimų turas, kuriame balsuotojai turės pasirinkti vieną iš jų. Todėl dabar, trečiąją vietą laimėjęs (su 15% balsų) atsargos generolas Aleksandr Lebed dabar tapo labai svarbiu, nes nuo to, kuriam jis pareiškė paramą, priklausys kuris iš jų laimės antrąjį rinkimų turą.

Jelcinas padarė pirmąjį žingsnį, rašo „Chicago Tribune“ (CT) korespondentas James P. Gallagher, pakviesdamas A. Lebed į Kremlių tartis, apie „galimus bendradarbiavimo būdus“. Nors nei vienas iš jų neinformavo spaudos atstovų apie pokalbį detales, premjeras Viktor Černomyrdin leido suprasti, kad Jelcinas pasirodęs „mokėti bet kurį kainą“, kad įsigytų A. Lebedžio paramą.

Informacijos šaltiniai praneša, kad ir G. Žiuganovas panašiai veikia. Jis pasirodęs antradienio vakarą vyksiančiame susitikime Lebedžiui pasiūlyti premjerystę savo vyriausybėje, jei šis savo paramą mestų jo pusėn.

Pirmadienį atrodė, kad Jelcinas atsidūrė stipresnėje pozicijoje. AP žinių agentūra pranešė, jog A. Lebed sakęs, kad Žiuganovas „gali man siūlyti ką

tik nori. Su komunizmu jau baigta“. Anot A. Lebed, komunizmas — „tai graži idėja: lygybė, broliškumas, laimė; bet generolas niekuomet neprilygo pulkininkui... Tegul tas mitas apsigyvena kur kitur. Mums jo užteko iki ai“.

Iš Jelcino A. Lebed nori tokios pozicijos vyriausybėje, kad jis taptų po Jelcino antras galiausias žmogus šalyje. A. Lebed, 46 metų, nedviprasmiškai pasisakė televizijoje transliuotame pokalbyje po rinkimų rezultato pranešimo. „Man reikia pozicijos, kurioje turėčiau sprendžiamą galią“, jis pareiškė. Jis taip apibūdino savo norimą poziciją: tai darbas, „kuriam galėčiau organizuoti kovą prieš nusikalstamumą ir kuriame galėčiau pastoti kelią tiek dešiniųjų, tiek ir kairiųjų ekstremistų kėlus šali įstumti į kraujo liejimo bedugnę. Noriu posto, iš kurio galėčiau įvesti žmogiską tvarką“.

Buvęs parašutininkų vadas Afganistano kare, kuris rinkimų kampanijoje skelbė esąs vienintelis kandidatas pakankamai stiprus susidoroti su nusikalstamumu, taip pat leido suprasti, jog jo tikslas — ilgai neužimti ir Jelcino prabangų kabinetą Kremliuje.

„Gimiau laimėtoju. Anksčiau ar vėliau pergalė bus mano. Prieš metus buvau tik kariuomenės vadas, kad ir gerai žinomas. Šiandien prezidento rinkimuose laimėjau trečią vietą“.

Po visų negrąžių dalykų, kuriuos A. Lebed kalbėjo apie B. Jelciną pastaruosius metus (pavadindamas jį bukapročiu ir apamai pavadindamas jį „minusu užmiršti asmeniškų skirtumų, nes abu vienas kito reikalingi šioje jų karjerų konjunktoje, rašo J. Gallagher.

Tiek Jelcinui, tiek ir Žiuganovui reikia A. Lebedžio, nes jis gali pasiekti tą trečdali rusų balsuotojų, kurie nepasiekė nei už vieną pirmųjų. Rinkimus laimės tas, kuris igis pasitikėjimą neapsisprendusių, kurie pykta ant Jelcino už juos nuskurdinusias ekonomines reformas, bet kurie taip pat bijo, kad nauja komunistinė valdžia tik pablogins ekonominę padėtį, ir dar priedo išauks civilinį karą bei represijas. Manoma, kad Lebedžiui pavyks juos palenkti.

Manoma, kad B. Jelcinui pavyks patraukti liberalios ekonomijos šalininko Gijorij Javlinskij laimėjus 7.4% balsuotojų. O komunistas G. Žiuganov patrauks tuos 5.8% balsuotojų, kurie savo balsus atidavė ultranacionalistui Vladimir Žirinovskij.

Penki kiti kandidatai laimėjo mažiau kaip 1% balsų, jų tarpe ir buvęs Sovietų Sąjungos prezidentas Michail Gorbachev. Jelcinui privilioti abejingus balsuotojus padėtų tai, jeigu jis A. Lebed paskirtų kovos su nusikalstamumu vadovu, kurio kitas uždavinys būtų atstatyti Rusijos kariuomenės prestižą. Laimėti G. Javlinskio šalininkus, kuriems Četėnijoje nesibaigiantis karas yra svarbiausia problema, padėtų tai, kad A. Lebed buvo stiprus kritikas Četėnijoje besitęsiančio karo. Padės ir tai, kad A. Lebedžio žvaigždė iškilo Moldovoje už tai, kad beprasidedant ginkluotam susirėmimui Moldovos padnestro srityje, kur jis jėga numalšino bekylantį susirėmimą tarp Moldovos vyriausybės remiančių pajėgų ir ten gyvenančių rusų, rašo J. Gallagher.

Aleksandr Lebed puikavosi savo stipruolio įvaizdžiu. Sekmadienį paklaustas, kaip jam pavyko suvilioti balsus, kurie būtų eję Žiuganovui, jis atsakė: „Laimėjau, nes esu piktesnis“.

Birželio 4 d. Seimas priėmė įstatymą, numatantį, kad Aurabankas bus reorganizuojamas į turto valdymo įmonę Turto Bankas. Už įstatymą balsavo LDDP frakcijos nariai, trys ministrai V. Bulovas, V. Einoris ir P. Papovas. Prieš balsavo opozicija ir frakcijoms nepriklausantys ekonomistai K. Antanavičius, K. Jaskelevičius ir J. Veselka. Pagal įstatymą, vyriausybė įsipareigojo išpirkti biogas paskolas iš Valstybės vertybinių popierių pardavimo gautų lėšų. Nuotraukoje šį planą svarstė (iš k.) Seimo narys V. Petkevičius, Lietuvos Banko vadovas R. Šarkinas ir finansų ministras A. Krizinauskas.

A. Lebed paskirtas Rusijos saugumo vadovu

Maskva, birželio 18 d. (NYT) — Siekdamas sutelkti kuo stipriausias pajėgas prieš liepos mėnesį vyksiantį antrąjį prezidentinių rinkimų turą, Rusijos prezidentas Boris Jelcin atleido iš pareigų gynybos ministrą Pavel Gračev ir vyriausiuoju nacionalinio saugumo padarėju paskyrė generolą Aleksandr Lebed, kuris praėjusį sekmadienį įvykusiuose prezidento rinkimuose laimėjo 15% rinkėjų balsų.

Kaip rašo „The New York Times“ (NYT) korespondentas Michael Gordon, po šios žinios paskelbimo, A. Lebed pareiškė, kad kartu su prezidentu jis kovos prieš nusikalstamumą ir korupciją valdžioje — reikšminiai, kurie daugeliui rusų kelia didelį susirūpinimą.

Reikšminga ir tai, kad A. Lebed buvo nuolatinis, aktyvus karo Četėnijoje priešininkas. Jis argumentavo, kad karas atsiakirti nuo Rusijos norintose Četėnijoje nebuvo vertas rusų kraujo ir turto. Jis buvo priverstas atsistatydinti pernai, po to kai viešai sukritikavo gynybos ministro Pavel Gračev sprendimą pulkti Četėniją. Tai, kad jis dabar yra Jelcino šalininkas, gali padėti Jelcinui pabrėžti tai, kad karas Četėnijoje ne jo politikos padarinys.

Spaudos konferencijoje Lebed pareiškė: „Milijonai parodė pasitikėjimą manimi. Žadu viską padaryti, kad nebebutų kraujo praliejimo Rusijoje“.

Kaip vyriausiasis prezidento nacionalinio saugumo padarėjas, A. Lebed vadovaus Prezidentinio saugumo vadovu, kurio kitas uždavinys būtų atstatyti Rusijos kariuomenės prestižą.

Laimėti G. Javlinskio šalininkus, kuriems Četėnijoje nesibaigiantis karas yra svarbiausia problema, padėtų tai, kad A. Lebed buvo stiprus kritikas Četėnijoje besitęsiančio karo. Padės ir tai, kad A. Lebedžio žvaigždė iškilo Moldovoje už tai, kad beprasidedant ginkluotam susirėmimui Moldovos padnestro srityje, kur jis jėga numalšino bekylantį susirėmimą tarp Moldovos vyriausybės remiančių pajėgų ir ten gyvenančių rusų, rašo J. Gallagher.

Aleksandr Lebed puikavosi savo stipruolio įvaizdžiu. Sekmadienį paklaustas, kaip jam pavyko suvilioti balsus, kurie būtų eję Žiuganovui, jis atsakė: „Laimėjau, nes esu piktesnis“.

dento saugumo tarybai, susidarantiai iš aukščiausių valdžios pareigūnų, kurie kuria Rusijos saugumo ir užsienio politiką. Jis žada praplėsti nacionalinio saugumo sąvoką. „Kai kam gali atrodyti keista, bet nacionalinio saugumo klausimai šiandien jau apima ir tokius reikalus kaip mūsų augantis priklausomumas nuo maisto importų, nykstantys tarptautiniai ekonominiai santykiai, kapitalo nutėkėjimas į užsienį, privatizavimas ir net visuomenės santau-

Illinois Respublikonų rezoliuciją siūloma įtraukti į partijos platformą

Vilnius, birželio 19 d. (TSST) — Trečiadienį Seimo rūmuose vykusioje spaudos konferencijoje Tėvynės Sąjungos (Lietuvos Konservatorių) gera naujiena pavadino JAV Respublikonų partijos Illinois valstijos suvažiavimo specialią rezoliuciją dėl Baltijos regiono integravimosi į Vakarų struktūras, ypač pabrėžiant būsimą narystę NATO.

Kaip praneša Tėvynės Sąjungos Spaudos Tarnyba (TSST), rezoliucijoje trys Baltijos šalys išvardijamos prioritetingoje grupėje kartu su Lenkija, Vengrija ir Čekija.

V. Landsbergis sakė, jog tai pirmas tokio pobūdžio dokumentas ir, nors jis nėra tarptautinio pobūdžio, tačiau jis siūlo įtraukti šią nuostatą į partijos nacionalinę platformą. Jei respublikonai tai padarytų, mūsų politinė apsauga ir perspektyvos būtų įtrauktiems i-

pų kompensavimas“, kalbėjo A. Lebed.

Ir jis taip pat sakė turėsiąs lemiamą balsą naujo gynybos ministro paskyrimo ir Rusijos kariuomenės pertvarkyme. Lebed rekomenduoja, kad Rusijos karinės pajėgos pereitų iš sunkiosios mechaninės ginkluotės, kuri buvo reikalinga šaltojo karo metu, į motorizuotą kariuomenę, kuri lengvai gali važinėti ir įvairias vietas, kuriose iškyla nestabilumas, kaip pavyzdžiui, Rusijos pakraščiuose esančiose. Jis taip pat kritikavo Jelcino siūlymą įvesti grynai savanorių kariuomenę.

Dr. P. Kisieliū — Šv. Silvestro riteris

Šventasis Sostas, įvertindamas dr. Petro Kisieliū darbą ir ilgametę krikščionišką veiklą, pakėlė jį į Šv. Silvestro

riterius, kartu suteikdamas riterio diplomą ir medali.

Dr. Petras Kisieliū yra gerai pažįstamas ir gerbiamas lietuvių visuomenėje — buvęs veiklus Ateitininkų federacijos vadovas, Lietuvių Katalikų Spaudos Draugijos, leidžiančios dienraštį „Draugą“, buvęs pirmininkas ir dabartinis vicepirmininkas, Pasaulio Lietuvių Bendruomenės vicepirmininkas, Lietuvos Partizanų globos komiteto narys, humanitaras, gydytojas, daug padedantis naujai iš Lietuvos atvykstantiems ir kitiems lietuviams ligoniams.

Dienraštis „Draugas“ nuodėdžiai sveikina dr. Petrą Kisieliū ir džiaugiasi jam gavus šį įvertinimą.

Landsbergis: Agresyviais pareiškimais Rusija bando Vakarų reakciją

Vilnius, birželio 19 d. (TSST) — Komentuodamas Rusijos politikų agresyvių pasisakymus Baltijos valstybių atžvilgiu, konservatorių pirmininkas Vytautas Landsbergis pareiškė, jog jis gali būti iš vienos pusės bandoma Vakarų reakcija, iš kitos — bandoma sudaryti tarymas politines kliūtis Baltijos šalių integracijai į Vakarų.

Spaudos konferencijoje trečiadienį išplatintame pareiškime, Tėvynės Sąjungos (Lietuvos Konservatorių) pirmininkas V. Landsbergis rašo: „Ekstremistiški Rusijos politikai dažnai pasisako itin agresyviai Baltijos valstybių atžvilgiu. Atrodo, tai tam tikras metodas, valdžios toleruojama provokacija, kurios tikslas yra patikrinti, kaip reaguoją demokratinės valstybės. Kai kada išpuolių tikslas dar kitoks — sudaryti konflikto tarymą, kad rastųsi propagandinių politinių kliūčių Baltijos šalių integracijai į Vakarų ir transatlantines struktūras“.

Kaip praneša Tėvynės Sąjungos Spaudos Tarnyba (TSST), komentodamas šį pareiškimą, V. Landsbergis kalbėjo, kad jis norėjęs pabrėžti, jog tai nėra atskirų asmenų ar ypatingų veikėjų išpuoliai, reikalaujant atplėsti nuo Lietuvos vakarinę dalį. Tai yra tam tikras psichologinio karo metodas, tam tikra Rusijos valdžios toleruojama provokacija.

V. Landsbergis priminė Rusijoje priimtą įstatymą, suteikiantį garantijas kariškiams, jei jie nukentės kariaudami Baltijos valstybėse. „Tai yra pavyzdys, kad niekas negali suversti

kaltės tik kažkokiems ekstremistams“. Landsbergis numato, kad Lietuvai tikriausiai nebus leista jaustis geriau, negu Latvijai ir Estijai sienų ir teritorijų klausimu.

Anot Seimo opozicijos vado, nors mes neturime nei konfliktų, nei pretenzijų dėl sienų ir todėl nėra kliūtis jungiantis į NATO arba integruojantis į Europos Sąjungą, matyti, yra numatyta mums to pranašumo nepalikti ir sudaryti išpūdį, kad Lietuva ir Rusija turi koki nors konfliktą“. Kaip anksčiau pastebėjus ženklus, jog Rusija siekia sudaryti vaizdą, jog tarp Rusijos ir Lietuvos esama konfliktinės situacijos, V. Landsbergis priminė įvykius, susijusius su Baltijos jūros ekonomine zona ir Nidos naftos telkiniu.

Baigdamas pareiškimą, V. Landsbergis išreiškė viltį, jog „Rusijoje laimėjus reformistinei ir bendradarbiavimo krypčiai, paskirų tos šalies ekstremistų iššūkiai neteks nė rinkimines prasmės“.

Landsbergio nuomone, dabar, kai generolas Aleksandr Lebed sudarė sąjungą su prezidentu Boris Jelcinu ir pastarasis paskelbė, jog tai yra dviejų sąjungų ir bus dviejų valdžią, svarstyklės pakrypo į koreguojamos B. Jelcino politikos pusę. Tarptautiniu mastu jo politika buvo vadinama reformistine ir laikėsi bendradarbiavimo su Vakarais, nereikė tokių antieuropietišku nuostatų, kaip komunistinė ir fašistinė pusė. Todėl ir Lietuvai Jelcino politika būtų priimtinesnė.

Baltijos narystė nesutrukdys Rusijos bendradarbiauti su NATO

Vilnius, birželio 19 d. (AGEP) — Baltijos šalių narystė NATO ir glaudus šios gynybinės sąjungos bendradarbiavimas su Rusija yra suderinami ir vienas kita

produkto. „Lietuvai reikėtų persiūti finansavimo prioritetus“, mano L. Linkevičius.

Jis pažymėjo, kad daug Vakarų simpatijų padedantis pelnytų bendras Lietuvos ir Lenkijos taikos palaikymo batalionas turėtų būti pradėtas formuoti jau kitamet, ir tai pareikalaus labai daug lėšų.

Vėl grasinama dėl NATO plėtimo

Maskva, birželio 18 d. (AGEP) — Baltijos šalys neturi galimybių tapti NATO naremis, įsitikinęs Rusijos prezidento patarėjas užsienio politikos klausimams Sergej Karaganov. „Jei NATO nepaisydama Rusijos protesto, plėsis, žinoma, Rusijos ir Baltijos šalių santykiai su-sikomplicuos“, BNS korespondentui sakė S. Karaganov. Jis pareiškė nuomone, kad Baltijos šalims būtų naudinga ne blokų priešprieša Europoje, o glaudus Rusijos ir NATO bendradarbiavimas — „NATO išplėtimas plačiąja prasme“, kaip jį pavadino S. Karaganov.

„Išvoti į NATO jums galimybių nėra. O atsidurti tarp kūrų ir priekalo — nemaloni pozicija mažai šaliai“, pabrėžė S. Karaganov, vienas svarbiausių Rusijos užsienio politikos doktrinos kūrėjų.

sustiprinantys veiksniai, kurie padės išvengti priešpriešos Europoje, sako aukštas Vilniaus diplomatas.

Lietuvos Užsienio reikalų ministerijos (URM) Politikos departamento direktorius Vygandas Ušackas komentavo Rusijos prezidento užsienio politikos patarėjo Sergej Karaganov pareiškimą, kad „Baltijos šalims būtų naudinga ne blokų priešprieša Europoje, o glaudus Rusijos ir NATO bendradarbiavimas“.

Antradienį kalbėdamas Maskvoje vienas svarbiausių Rusijos užsienio politikos doktrinos kūrėjų Sergej Karaganov perspėjo: „Atsidurti tarp kūrų ir priekalo — nemaloni pozicija mažai šaliai“. Tačiau, kaip pastebi Lietuvos URM atstovas, „kūrų ir priekalo palyginimas neatitinka dabarties realijų, ir Baltijos valstybių narystė NATO turėtų būti suprantama kaip stabilumo padidinimas kaimyniniame Rusijos regione“.

Pasak V. Ušacko, NATO pajėgų, pretenzijų ir narystę joje bei Rusijos taikos įvedimo Bosnijoje operacijoje liudija, kad toks bendradarbiavimas padeda stiprinti stabilumą Europoje.

KALENDORIUS

Birželio 20 d.: Silverijus, Florentina, Genulis, Alva.

Birželio 21 d.: Šv. Aloyzas Gonzaga, vienuolis (1568-1591); Apolinaras, Demetrija, Galmi-nas, Vasarė. Pirmoji vasaros diena.

LIETUVIŲ TELKINIAI

DETROIT, MI

Birželio 17 dieną St. Mary's bažnyčioje, Wayne, Michigan, buvo aukojamos gedulingos šv. Mišios už a.a. Valerijaus Gražulio vėlę. A.a. Valerijus Gražulis, 66 m. amžiaus, po sunkios ir ilgos ligos mirė birželio 13 dieną savo namuose, Westland, Michigan. Šv. Mišias koncelebravo šeši kunigai jų tarpe St. Mary's klebonas kun. Raymond Bucan ir Dievo Apvaizdos parapijos klebonas kun. Valdas Valdemaras. Mišių metu giedojo vėlionio marti Sheila, o čelo skambino sūnus Marius. Vargonavo muz. Richard Schneider.

Mišios dalyvavo giminės, draugai ir parapijiečiai iš abiejų vėlionio parapijų.

Birželio 16 d. Harry J. Will laidotuvių namuose įvyko vėlionio paruoštų psalmių ir maldų skaitymas ir giedojimas. Lietuvišką dalį atliko žmona Lilė, sūnus Andrius ir Pranas Zaranka.

Vėlionis paliko žmoną Lilę, sūnų Paulių, sūnų Marių ir marčią Sheilą, dukrą Laurą Vakare ir žentą Todd Konieczny, sūnų Andrių ir marčią Michèle, dukrą Birutę ir žentą Giedrį Bagdžiūnų, keturius vaikaičius, sesutes Ona Abarienę ir Marjetę Erlingienę su šeimomis, brolių Albina Gražulį, bei daug kitų giminių Lietuvoje.

Vėlionis buvęs aktyvus sportininkas ir ateitininkas. Savo laisvalaikį skyrė tarnaudamas St. Mary's parapijos krikščioniško mokslo skleidimui ir jo igyvindimui. Daugiau negu 15 metų buvo Dievo Apvaizdos parapijos subdekanas. Prieš trejus metus išėjo į pensiją iš BSFA Wyandotte chemijos įmonės, kur dirbo tyrimo skyriuje. Laidotuves tvarkė laidotuvių direktorė Yolanda Zapackienė.

STOVYKLAUJA
DETROITO SKAUTAI

Detroito „Gabijos“ ir „Baltijos“ skautų, čių tuntu stovykla birželio 17 dieną prasidėjo Dainavos jaunimo stovykloje. Stovykloje dalyvaus ir skautai iš Clevelando. Stovykloje dalyvaus daugiau negu 100 skautų ir skautių. Stovykla tęsis vieną savaitę, o po to Dainavoje prasidės Fronto bičiulių 40-toji poilsio ir studijų savaitė.

Im

WORCESTER, MA
MOTINOS DIENA

ALRK Moterų s-gos 5-ta kuopa gegužės 12-tą šventė Motinos dieną. Organizatoriai, su kuopos vėliava (dauguma pasiūšusios tautiniais drabužiais), 10 val. ryto įvygiavo į Šv. Kazimiero parapijos bažnyčią, chorui giedant „Sveika Marija, Motina Dievo“. Prieš šv. Mišias dar buvo sukalbėta švenč. Mergeles Marijos litania, kurią kalbame kiekvieną rytą po lietuviškų šv. Mišių. Už gyvas ir mirusias motinas šv. Mišias aukojo ir pamokslą pasakė parapijos administratorius kun. Antanas Nockūnas, MIC. Išpūdingai giedojo parapijos choras ir solistas Valerijonas Roževičius, vadovaujant vargonininkei Onai Valinskienėi.

Motinos diena-kuopos tradicija šventė, švenčiama nuo pat įsikimo. Tikime, kad ji bus tęsiama dar daugelį metų, nes gyvuos ir ALRK Moterų s-ga, nepaisant, kad jos steigėjos ir pirmosios veikėjos jau visos iškeliavo į Amžinojo Tevo namus, iš kurių žvelgia į mus, žygiuojančius po ALRK Moterų s-gos vėliava, Dievo Motinos Marijos globojamos.

Po Mišių parapijos salėje „Neringos“ ir „Nevežio“ tuntu skautės, tai, vadovaujami skautininkės Irenos Markevičienės, suruošė mamytę ir močiutę pagerbimą, kurį pradėjo skauti paruoštais pusryčiais. Pasivaissinus, motinas jautriai žodžiu (kuris tikrai giliai sujaudino) sveikino ir dėkojo už motinų begalinį pasiaukojimą ir meilę Worcesterio lietuvių organizacijų tarybos pirm. Petras Molis. Irena Markevičienė paskaitė eilėraštį, o Bronius Naras su skautėmis mamytėmis ir močiutėmis įteikė po gėlę.

Sia proga prisimename ir Sibirian ištremtas mamytės-gyvas, mirusias ir tas, kurių niekas neprisimena Sibiro tremtinių Paulinos Močienės žodžiais: „Niekam nieko gyvenime nepavydėjau, nei skanesnio kšnio, nei geresnio rūbo, tik vieninteli neįkainuojamo, turto — MAMYTĖS, nes Tėvyne ir MOTINA kiekvienam yra viena“.

TRAGIŠKŲJŲ BIRŽELIO
IVYKIŲ MINĖJIMAS

LB Worcesterio apylinkės valdyba birželio 9 d. suruošė niekada nepamirštamą tragiškų birželio ir kitų Sovietų Sąjungos vykdytų bausių lietuvių tautos naikino įvykių minėjimą.

Šv. Kazimiero parapijos bažnyčioje už tremtinius, kalinius ir kankinius šv. Mišias aukojo ir pamokslą pasakė parapijos administratorius kun. Antanas Nockūnas, MIC. Giedojo parapijos choras, vadovaujamas vargonininkės Onos Valinskienės. Dalyvavo Dr. Vinco Kudirkos šaulių kuopa su vėliavomis. Po Mišių šventoriuje prie paminklo, dalyvaujant pamaldų dalyviams, vyko trumpas žuvusių pagerbimo apeigos, vadovaujant Dr. Vinco Kudirkos šaulių kuopos vadui Arūnui Grigalaukui. Šaulės Janina Miliauskienė ir Vanda Ramonienė padėjo vainiką. Šv. Mišias aukojęs kunigas sukalbėjo maldas. Žodį tarė LB pirmininkas Romas Jakubauskas. Sugiedota giesmė „Marija, Marija“.

Maironio Parko salėje 3 val. p.p. vyko tragiškųjų įvykių prisiminimo ir pagerbimo tolimesnė t. Vadovavo LB apylinkės pirm. R. Jakubauskas. Kun. A. Nockūnas, MIC, sukalbėjo maldą.

Pagrindinis kalbėtojas buvo ilgametis Maironio Parko dr. jos pirmininkas Kazys Adamavičius. Jo kalba buvo labai trumpa, faktai ir datomis įrodyta, tu bausių trėmimų dienos, kurios prasidėjo netrukus Komunistinė Rusijos Raudonajai armijai 1940 m. birželio 15 d. okupavus Lietuvą. Prasidėjo nekaltų žmonių suėmimai, žudymai ir trėmimai į Sibirą. 1941 m. birželio 13-14 naktimis vyko masiški kaimų ir miestų nekaltų gyventojų suėmimai, nepaisant jų amžiaus ir profesijų.

Buvo parodyta Stasio ir Elzbieta Rudžių deka gautą vaizdą „Tremtinių minėjimas Kaune“. Daugiau kaip pusantros valandos trukmės filme matėme išlikusių gyvų tremtinių suruoštą minėjimą Sibire žuvusių bendro likimo brolių, sesių atminimui. Daugelis jų pasakojo savo asmeniškas, šeimines, giminių, artimųjų iškentėtas kankinias Sibire. Partizanai — bendros kovos brolių, sesių. Visi tai išreiškė ne vien žodžiais, bet dainomis, kai kuriomis jų pačių sukurtais Sibire, giesmėmis, maldomis. „Viešpatie, meldžiame Tave, kad niekada nebūtų žmogui atimta TĖVYNĖ“. Visi baigė kalbėti padėjo žuvusių atminimui uždegtą žvakutę. Verkėme... Taip liūdnai mintimis ir širdimis pabu-

Modeliavo: Bernadeta Miliauskaitė-Harris, Linda Hetel, Michelle O'Leary, Gina Parisse, Darata Zalekaitė, Karen Zalekaitė. Dėkojame Maironio Parko pirmininkui Kazui Adomavičiui ir visai vadovybei už salę ir dovanėles. Visoms narėms, prisidėjusioms prie gražių pavykusios madų parodos ir visoms viešioms ir svečioms — už atsilankymą.

J.M.

Auris Jarašūnas University of California Los Angeles s.m. gegužės 19 d. įsigijęs juridinių mokslų daktaro laipsnį.

GARDNER, MA

ŠVENTĖME LIETUVOS
NEPRIKLAUSOMYBĘ

Lietuvos Vyčių kuopa Lietuvos Nepriklausomybės šventę šįmet šventė kovo 24 d. Athol Šv. Kazimiero parapijos salėje. Renginyje buvo sėkmingas — dalyviai pripildė salę ir išklaušė puikią Bostono etnografinio ansamblio „Sodauto“ atliktą programą. Ansambliui vadovauja Gita Kupčauskienė. Susilaukta daug gerų atsiliepimų.

Gardner miesto meras perskaitė proklamaciją ir pasakė puikią kalbą. Prasminga kalba buvo ir mūsų atstovo Washingtono John Oliver. Programa pravedė pirm. William Višniauskas. Visus dalyvius vytės pavaišino kava ir skaniais pyragais, o vėliau, ansamblio nariai, vyčiai ir kvietė svečiai buvo pavaišinti karštais pietumis.

Abu mūsų miesto laikraščiai įvyki gražiai aprašė ir išspausdino nuotraukas. Šventėje dalyvavo 175 asmenys, o mūsų vietovėje tai jau nemažai!

MŪSŲ MIRUSIEJI

Pranė Juozapaitytė-Skrudienė mirė sulaukusi 94 metų amžiaus. Paskutiniuosius kelis metus gyveno slaugos namuose. Buvo gimusi Lietuvoje, Krekenavos miestelyje, kur iki Sovietų okupacijos turėjo mėsos parduotuvę. Karo pabaigoje pasitraukė į Vokietiją, gyveno Ravensburgo karo išvietintųjų žmonių stovykloje. Atvykusi į JAV gyveno Gardnerje, Rochesterje ir Amsterdam, NY. Buvo ramaus ir malonaus būdo. Paliko dukterys: Bronė ir žentas Juozas Bekeris, Gardnerio lietuvių klubo pirmininkas; dukterė Juzė Navikienė ir sesuo Ona Vilčinskienė Lietuvoje, 3 vaikaičiai, 4 provaikaičiai ir viena pro-provaikaičė.

Po šv. Mišių, kurias aukojo ir pamokslą pasakė kun. Joseph Jurgelionis, o žentas O'Neil ir vaikaitis per Mišias pasidalino savo įspūdžiais apie mirusią močiutę, buvo gražiai palaidota. Lietuvių klubas parūpino karstą. Palaidotuviniai pietūs buvo restorane.

James Eacmen, buvęs daugiametis lietuvių klubo kasininkas, daug klubui pasidarė, mirė sulaukęs 82 metų amžiaus.

Jo laidotuvės Lietuvos Vyčiai atliko savo ritualą ir palydėjo į amžinojo poilsio vietą. Karstanešiais buvo lietuvių klubo nariai.

Paliko 3 dukterys, sūnus, 14 vaikaitių ir sesers.

Vėlionis pernai lietuvių klubo buvo apdovanotas garbės lenta už jo 43 metų darbą klubui. Tą įvyki gražiai paminėjo vietos laikraštis. Gražiai, su nuotrauka, buvo laikraštyje aprašytos ir jo laidotuvės. Neseniai buvo palaidota ir jo antroji žmona Margaret, kuri jam daug padėjo klubo darbuose.

Dieve, duok jiems visiems amžiną atilsį.

Koresp.

DAYTONA BEACH, FL

ŠVENTĖME MOTINOS
DIENĄ

Daytona Beach lietuviai gegužės 12 d. maldą ir chorą „Sietyno“, vadovaujama muz. Antano Skridulio, dainomis pagerbė lietuvių Motiną. Motinos dienos minėjimą suruošė Lietuvių klubo valdyba, vadovaujama Jono Daugėlos. Iš plačių aplinkinių ir atvykusių svečių pamaldose ir minėjime dalyvavo daugiau šimtas asmenų.

Ta proga šv. Mišias aukojo kun. Ričardas Grasso Prince of Peace katalikų bažnyčioje, Ormond Beach. Pradžioje jis pasveikino visas Lietuvos Motinas, prisimindamas ir Lietuvos Motinas tėvynėje išgyvenusias sunkius laikus, saugojant tautinę gyvybę.

Pamaldų iškilmingumą praturtino chorą „Sietyno“ gražiai skambančios giesmės: „Marija, skaisčiausia lelija“, „Gloria“, Mozarto „Aleliuja“, A. Vanagaitės „Sveika Marija“, J. Gruodžio „Tėve mūsų“, „Rūpintojėlis“ (iš Lietuvos) ir pamaldos baigtos „Sveika, Marija, Motina Dievo“.

Šv. Mišių skaitymus atliko Juozė Daugėlienė, o tikinčiųjų maldą, patios parašytą, skaitė rašytoja Birutė Pūkelevičiūtė. Maldą giliu, patriotiniu minčių, kalbanti apie Lietuvę Motina, jos išgyvenimus, auką tėvynei tautos priespaudos metais.

Trys motinos: Marytė Šarauskienė, Valytė Šileikienė ir Olga Kreivienė nešė šv. Mišių aukas.

Kun. R. Grasso ir Birutė Pūkelevičiūtė prisiminė sunkiai sunegalavusią klubo valdybą, narę Onutę Daržinskienę ir prašė Aukščiausiojo jai palaimos ir sveikatos.

Tuoju po pamaldų, salėje vyko meninė dalis.

Klubo pirmininkas Jonas Daugėla nuodirdžiai pasveikino šio telkinio lietuves Motinas ir visas moteris, palinkėjo laimės ir sveikatos. Trumpai prisiminė Motinos dienos reikšmę. Ši šventė švenčiama seniai visame kultūringame pasaulyje, tik bolševikai mūsų tėvynėje buvo įvedę „moters dieną“. Lietuvių Motinos vardas yra artimas susijęs su kancija, sunkiais pergyvenimais ir didžiuoju pasiaukojimu. Lietuvių Motina amžiu sąvartoję saugojo tautos išlikimą, su meile ugde šeimą, skiepijo savo vaikams meilę tėvynei. Okupacijų metais pergyveno didžiausias kankas: matė sūnų žudymus, niekinimus, Sibiro trėmimus, partizanų kovas ir jų žūtis. Lietuvių Motina atidavė didžiausią duklę Lietuvai. Tad šiandien jas prisimename su karšta meile ir amžinu dėkingumu, — žodį baigė Jonas Daugėla.

Po to į sceną atėjo choro „Sietyno“ vienuoliai moterų ir šeši vyrai, o prie pianino — vadovas muz. Antanas Skridulius. Susikaupę dalyviai atidžiai klausė gražiai skambančių dainų apie Motinėlę, apie Lietuvos grožį, tėvynės ilgesį. Išpūdingai sudainuotos aštuonios dainos. Juozė Daugėlienė dainavo „Tykiai, tykiai“ atliko solo partiją, taip pat ji ir Birutė Kizickienė dainų interpose atliko deklamacijas. Bažnyčioje giesmės ir salėje dainos sudarė šventišką, malonią nuotaiką ir reikė pagarbą lietuvių Motinai.

Pabaigoje klubo pirmininkas Jonas Daugėla padėkojo chorui „Sietynui“ ir jo vadovui muz. Antanui Skriduliui už giesmes bažnyčioje ir už gražią meninę programą salėje. Padėkojo klubo valdybai, ypač moterims ir klubo narėms už paruošimą gražių vaišių, kuriose motinos ir visos moterys buvo vaišinamos be jėgimo aukos, tik vyrams susimokant jėgimo mokestį.

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$95.00. Foreign countries \$110.00. Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitatimai už gautas prenumeratas nesuminti. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitymo adreso, gavus iš jo mokėti, pažymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	1/2 metų	3 mėn.
JAV	\$95.00	\$55.00	\$35.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$110.00	\$60.00	\$40.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV	\$55.00	\$40.00	\$30.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$60.00	\$45.00	\$35.00
Užsakant i Lietuva (Air cargo)	\$100.00	\$55.00	
Tik šeštadienio laida	\$55.00		
Užsakant i užsienį oro paštu	\$500.00	\$250.000	
Tik šeštadienio laida	\$160.00	\$85.00	

Vyriausios redaktorės Danutė Bindokienė
Administratorius Ignas Budrys
Moderatoriai kun. Viktoras Rimšelis

- Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos priimančios, gavus prašymą korekti.
- Redakcija straipsnius taiso savo nuostatais. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Prašome siunčiant pasilikti kopiją.

Padėkojo kun. R. Grasso ir rašytojai Birutė Pūkelevičiūtė už gražias maldas bažnyčioje. Įvertino „Sietyno“ ir jo vadovo didelį įnašą į šio telkinio lietuvių kultūrinę veiklą.

Minėjime dalyvavo ir iš toliau atvykusių svečių, kuriuos J. Daugėla pristatė. Tai — Eda ir Vilis Bražėnai, persikėlę į šį lietuvių telkinį nuolatiniams gyvenimui; Elena Pavalkienė iš Lietuvos, Bell iš Kolumbijos, Gediminas ir Aldona Griniai, Eugenija Treimanis, ir neseniai atvykę iš Lietuvos ir apsigyvenę šioje apylinkėje Juozas ir Gražina Lukaševičiai su dukrele Jūrate.

Pabaigoje visi pasivažiavo paruoštais pietumis ir valandėlį pabendravo, pasidalindami prisiminimais apie Motinas.

PASVEIKINTI
STANISLOVAI

Š.m. gegužės 7 d. į Onutės ir Stasio Daržinskių namus suvažiavo didelė būrys kviestų bičiulių pasveikinti šeiminką Stasį vardo dienos proga, o taip pat švesti jo 75-rių metų amžiaus sukaktį.

Jurgis Janušaitis

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
3600 W. 95 St. Tel. (708) 422-6161
Valandos pagal susitarimą

6122 S. Kedzie Ave., Chicago
(312) 778-0800 arba (312) 490-4441
DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGŲ SPECIALISTAS
GYDO ODOS AUGLIUS IR ŽAIZDAS IR
IŠSIPLĖTUSIAS KOJŲ VENAS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA

DR. JOVITA KERELIS
Dantų Gydytoja
3315 W. 55th St., Chicago, IL
Tel. (312) 478-2112
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 880-6161
Valandos pagal susitarimą

Tel. konsultuoti ir būte: (708) 883-4180
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 99th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 5 v.
Ištyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. p.p.

EUGENE C. DECKER, D.D.S., P.C.
4847 W. 163 St., Oak Lawn, IL
Pirmas apyt. su Northwestern-unto
diplomu, lietuviams sukuriantis dantis už
priemamą kainą. Pacientai priimami
absoliučiai punktualiai. Sušarūnusi
(kalbėti angliskai) Tel. 708-423-8380

SURENDER LAL, MD
Specialybė — Vidinės ligos
7722 S. Kedzie, Chicago, IL 60622
Tel. 312-434-2123
Valandos pagal susitarimą

Kab. tel. (312) 471-3300
VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.,
Chicago, IL 60622

LINAS SIDRYS, M.D.
Ophthalmolog/Akių Chirurgas
9536 S. Ridgeland Ave.
Chicago Ridge, IL 60415
708-636-0622
4140 W. 63rd St.
312-735-7700

Cardiac Diagnostics, Ltd.
6132 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60629
Tel. 312-436-7700

RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.
S. PRASAD TUMMALA, M.D.
Širdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9065 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 880-6065
Valandos pagal susitarimą

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLĖS IR PROSTATOS
CHIRURGIJA IR GYDYMAS
6132 S. Kedzie
Val.: antr. 2-4 v. p.p. ir ketv. 2-5 v. p.p.
Šešt. pagal susitarimą
Kabinete tel. 312-778-2888
Namų tel. 708-448-8648

EDMONDAS VIZNUS, M.D., S.C.
Specialybė — Vidinės ligų gydymas
Kalbama lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. (312) 886-7785

ARAS ŽIJOBA, M.D.
AKIŲ CHIRURGIJA
AKIŲ LIGOS
Good Samaritan Medical Center
Naperville Campus
1020 E. Ogden Ave., Suite 310
Naperville, IL 60563
Tel. 708-827-4000
Valandos pagal susitarimą

LIETUVOS VALSTYBINIS SAUGUMAS II

LIŪDA RUGIENIENĖ

Lietuvos Respublikos Seimo ir JAV LB Komisijos posėdžiai

Lietuvos valstybinio saugumo ir gynybos koncepcijos projekto bendraautoriaus, santykiuose su Rusija specialisto, specialiuoju misijų ambasadoriaus Česlovo Stankevičiaus pranešimas. (Su trumpinta iš garsiajuostės). Šiuo metu pagrindinė tema yra integracija į NATO ir kitas Vakarų institucijas. Vertinant geografiniu aspektu, yra diskutuojama Europos suvienijimo problema ir keliamas klausimas ar NATO išplėtimas Vidurio Rytų Europoje nesukels pavojingų Europos padalinimo linijų. „Europos pavojingo padalinimo pavojus yra, tačiau ne toks apokalyptiškas, kaip Rusija. Iš esmės yra išlikęs II pasaulinio karo padalinimas ir NATO išplėtimas, sprendimas, mano požiūriu, yra to padalinimo panaikinimas, bet ne sukūrimas, net jeigu ir iškilų, kaip Rusijos yra siūloma, dvigubą saugumą garantijų buferinė zona, pilkoji zona, interesų pasidalinimo zona, apie ką neseniai kalbėjo buvęs ambasadorius V. Lukin, kad Rusija turi varžytis su Amerika Vidurio Rytų Europoje dėl įtakos pasidalinimo. Šiam kontekste norėčiau pastebėti, kad jau yra iš esmės susiformavęs vieningas Vidurio Europos regionas. Aš jį vadinau vieningu regionu“. Pavyzdžiui, Užsienio reikalų ministro P. Gilyo dalyvavimas Prahoje susitikime su W. Christopher pailiustruoja, kad vieningas regionas egzistuoja ir Lietuva jam priklauso. Šitas integralumas arba vieningumas yra institucionalizuotas. Tos patios valstybės yra Europos asocijuotos narės, Vakarų Europos Sąjungos asocijuoti partneriai ir tos patios valstybės

siekia NATO narystės. Jų yra mažiausiai devynios: Bulgarija, Čekija, Estija, Vengrija, Latvija, Lietuva, Lenkija, Rumunija, Slovakija, desimtoji Slovenija. Prahoje dalyvauti buvo pakviestos dvylikos valstybių. Iš tikrųjų skaičiai nėra svarbūs. „Aš noriu pabrėžti šio regiono vieningumą, vieningumo svarbą. Pavojingas padalinimas būtų tik toks, kuris kaip nors padalintų šią regioną, pavyzdžiui, atskirtų Baltijos valstybes, atskirtų kitus ir pažeistų tą jo vieningumo principą. Aš tą norėčiau pabrėžti“. Šis regionas, kuris integruojasi į Vakarų institucijas, jau yra tampa vieningos Europos dalimi, atkuriamas Europos integralumas, kuris buvo pažeistas po II pasaulinio karo, padalinus jį į Rytus ir Vakarus. Europos būty vieninga visam šitam regionui integruojasi į bendras institucijas, tampa Transatlantinė sąjunga.

NATO narystės siekiančios valstybės nėra vienodo saugumo būklėje. Baltijos valstybių sąlygos yra pačios nepalankiausios, joms gresia didesnės nei kitoms valstybėms grėsmės dėl istorinių ir geografinių aplinkos veiksnių. Č. Stankevičius kalbėjo apie realybę, kuri egzistuoja, liniją tarp Nepriklausomų Valstybių Sandraugos ir aukščiausiai abibūdinto vieningo regiono. Jau egzistuoja, kaip išorinė, kaip bendra dviejų sandraugų siena – NVS ir Europinės Sandraugos siena. Vyksta savarankiškos integracijos ir vieno ir kito pusėje visose srityse, įskaitant saugumą ir gynybos sritį. Bendradarbiavimas tarp Rusijos ir NATO, tarp NATO ir Ukrainos,

tarp NATO ir NVS, tarp šios vieningos Europos ir vieningos integralios Euroazijos duoda prielaidas, kad ta siena gali būti bendradarbiavimo, normalios kaimynystės siena, nebūtinai turi tapti konfrontacijos linija, jeigu niekas vienoje ar kitoje pusėje nevykdytų agresyvių ekspansionistinės ar kokios nors kitokios politikos. NATO tokios politikos nevykdytų.

Ką Č. Stankevičius mano apie NATO plėtimosi procesą? NATO dar nėra įvardijusi būsimųjų narių ir taip pat nėra tvirtai pasakiusi, kad visos šio vieningo regiono šalys priklauso perspektyvinei jo užtikrinamo saugumo erdvei. Pirmiausia reikia atsakyti į klausimą KAS, o KADA yra mažiausiu svarbu. Atskiroms valstybėms įstojimo laikas gali būti diferencijuojamas, priklausomai nuo aplinkybių. „Pabrėži, kad atsakymas į klausimą KAS turėtų būti duotas tokiu pavidalu, kad nepažeistų regiono vieningumo ir nesumažintų, kaip sakė ministras (P. Gylis), dalies valstybių saugumo tokiu būdu, netiesioginiu“. Visos regiono šalys turėtų būti pakviestos kartu pradėti narystės procesą, kad būtų bendro starto taktika. „Mano nuomone, priimtina naujuosius NATO narius iš šio regiono, kurį vadinu vieningu, visoms kitoms regiono valstybėms yra būtina oficialiai suteikti narystės garantijas. Kada pirmosios šalys pradeda gauti saugumo garantijas, apimančias 5-tąjį Washingtono sutarties straipsnį, kitos šalys turi turėti narystės garantijas. Klausimas KAS turi būti išspręstas aiškiai ir negrįžtamai“.

M. Stankevičius kalbėjo dar ir apie kitą aplinkybę, tai NATO – Rusijos santykius. Jie gali būti įtvirtinti sutarties pavidalu. Tai būtų ypatingų santykių sutartis, gal tai bus nepuoliomu, gal strateginės partnerystės sutartis, kuri užtikrintų NATO – NVS koegzistenciją. „Atsakymas į klausimą KIEK yra NATO (16 + 9, ar 10, ar 12) jau būtų duotas tam momentui kada bus nustatomi santykiai su Rusija, kad tie santykiai būtų nustatyti su NATO 26 (sąlyginiai), bet ne 16. Taigi aplinkybės, kuriomis bus nustatyti Rusijos ir NATO santykiai yra svarbios“. Turėtų būti aišku, kad Rusija susitaria dėl savo santykių su besiplečiančia NATO, tačiau ji nenustatato NATO plėtimosi. „Nustatant šitus santykius ar bus skaidrumas ir permatomumas, ar nebus susitarta už niekeno nugaros, antra, ar nustatant šitus santykius nebus padarytas kompromisas dėl Vidurio Rytų Europos valstybių“. Vilties suteikia NATO generalinio sekretoriaus pareiškimas Maskvoje, kad NATO pats spės klausimą, bet nespręs juos su Rusija. Su Rusija spės tik NATO ir

Rusijos santykius. Jeigu ši strategija bus įgyvendinta, tai problemų Lietuvai bus mažiau. Pagrindai yra geri.

Č. Stankevičius taip pat paaiškino ir apie dokumentą, kuris buvo suformuotas visų Parlamento atstovaujama partijai, tai „Lietuvos nacionalinio saugumo užtikrinimo pagrindai“. Grupė dirbo pusantros metų. Vienas iš svarbių dalykų būtų, sąlygojančių ir Lietuvos užsienio politikos ir nacionalinio saugumo užtikrinimo kryptis, tai nuostata, „kad Lietuva yra Vakarų ir Europos dalis, bet nėra nei tiltas, nei kokia nors tranzito teritorija, nei pilkoji zona, nei, tuo labiau, buferinė ar įtakų zona. Integralumas su Vakarais, su Europa, tai išeities taškas. Iš to seka visa integracinė politika į NATO, į Europos Sąjungą ir į V. Europos Sąjungą, kaip tą integralumą užtikrinančias ir įgyvendinančias institucijas. Tas integralumas grindžiamas bendromis vertybėmis ir įgyvendinamas per bendras institucijas, kurių narystės Lietuva siekia“. Lietuvos saugumo užtikrinimo strategija yra grindžiama atgrasimu. Lietuva yra pasiryžusi priešintis visų piliečių jėgomis ir visais įmanomais būdais. Politikai sutartinai suformulavo pagrindinius Lietuvos gynybos principus: pirma, Lietuvos gynyba yra visuotinė; antra, Lietuvos gynyba yra besąlygiška. Visuotinumas yra priimtinas kaip: gynybos rengiasi dalyvauti kiekvienas pilietis ir visa tauta, ne tik kariuomenė. Jie gins ginklu ir visais prieinamais būdais Lietuvos laisvę, teritorijos vientisumą ir konstitucinę santvarką. Gynybos besąlygiškumo principas reiškia, kad Lietuva visais atvejais ginsis ginklu, nepriklausomai nuo karinių ar kitokių sąlygų. Tai yra atgrasimo veiksnys, bet kartu ir strateginis uždavinys, kurį reikia įgyvendinti parengiant pilietinius, visuomenės ir valstybės institucijas, pirmiausia kariuomenę gynybai.

Č. Stankevičius pabrėžė sienos kontrolės ir oro erdvės kontrolės svarbą. Kadangi jau yra susiformavusi integralios Europos erdvė, kuriai priklauso Vidurio Rytų Europos valstybės, reikia užtikrinti vieningą ir patikimą su NVS sienos kontrolę. „Tarp NATO užtikrintos saugumo erdvės, kurioje Lietuva siekia dalyvauti, sienos eis nuo Turkijos iki Norvegijos, pagal Lietuvos, Latvijos, Estijos rytines sienas“. Oro erdvės kontrolės sistema bus suderinta su NATO oro erdvės kontrolės sistema, išplėsta visai Europai. Labai svarbi šiame reikale yra JAV pažadėta parama, ypač techninė, organizacinė, normatyvinė. „Jūsų komisijai norėjau ypač pabrėžti skirti svarbų dėmesį

šiam projektui, kad jis Amerikoje ir Lietuvoje būtų pakankamai iniciatyvus“. Kitas aktualus reikalas, tai rimtos finansinės investicijos į Lietuvos krašto apsaugos sistemą, ypač į tuos projektus, kurie yra patys svarbiausi. Bendradarbiavimas taikos palaikymo reikmėse yra perspektyvus ir svarbus. „Suprantu šią bendradarbiavimą ne kaip specialų indėlį taikai palaikyti, bet kartu kaip integracijos ir kaip suderinamumo su NATO pajėgoms mechanizmą, kadangi Lietuva negali turėti atskirų pajėgų taikos palaikymui ir atskirų pajėgų krašto gynybai“.

Baigdamas Č. Stankevičius pasakė savo nuomonę ir apie Karaliaučiaus sritį. „Lietuvai Karaliaučius yra speciali problema, kuri kyla iš tos srities militarizuotumo. Ne tik dėl to, kad ten yra labai daug ginklų, bet ir dėl to, kad ten yra tik militarinė visuomenė, nėra civilinės visuomenės, labai agresyvi visuomenė, labai sovietizuota. Iš to Lietuvai kyla gana rimtos saugumo problemos. Antra aplinkybė, kad Rusija visą laiką sieks įtvirtinti kokias nors strategines specialias komunikacijas į šią militarizuotą sritį. Gerai, kad Lietuva neturi specialios sutarties dėl karinio tranzito, tačiau Lietuva dėl šios srities militarizuoto pobūdžio ir dėl tam tikrų tikslų, kaip strateginio forpostų, neturėtų įteigti jokių komunikacijų specialiomis sąlygomis Rusijai, nei tranzito, nei vamzdžių, nei kitokių srityje. Aš visiškai remiu Lietuvos politiką, kurią prezidentas paskelbė 1995 metais savo kalboje Generalinėje Asamblėjoje, kad Lietuva siekia šios srities demilitarizavimo“.

DIDĖJA NEAPSĖTOS ŽEMĖS PLOTAI

Statistikos departamentas prognozuoja, kad šiemet liks nepasėtos apie 400,000 hektarų dirbamos žemės – pusketvirtą karšto daugiau negu pernai. Per pastaruosius 5 metus dirbamos žemės plotai kiekvienais metais mažėjo. Tuo tarpu Žemės ūkio ministerijos sekretoriaus Vytautas Poliūnas „Lietuvos rytui“ teigė, kad didėjantys neįdirbtos žemės plotai – ne tragedija. „Žemės ūkio specialistai turėtų tose žemėse sodinti mišką ar statyti pramonės objektus“, sakė jis. Jis įsitikinęs, kad žemdirbių finansinė būklė šį pavasarį yra geresnė negu prieš keletą metų. Šiemet iš valstybės biudžeto Žemės ūkio paramos fondai yra skirti 12 mln. litų. Balandžio mėnesį gauti pirmieji 3 milijonai, kurie paskirstyti 10 apskrityje. Žemės ūkio paramos fondo lėšomis kredituojami žemės ūkio produkcijos gamintojai ir agroserviso įmonės bei kooperatyvai.

Laikas grįžti į Glasgową. Ten mūsų „Velykų šeimininkės“ jau laukė savo svečių sugrįžtant, paruošusios pietus. Jeigu vienas kitas mančesteriški suabejojo, ar valgyti mėsiškų patiekalų prieš Vėlykų, tai šeimininkai greit ir įtikinančiai išskleidė tokius abejojimus, tvirtindami, kad kelionėje esančiam katalikui pasininkas netaikomas. Be to, čia Skotija, kur veikia kitokie įstatymai...

Vakare daugelis nuėjo į bažnyčią, kur keli lietuviai kunigai klausė išpažinių. Nors žinojome, kad rytų teks anksti kelti, neretas ekskursijos dalyvis su savo maloniais šeimininkais (mudu su žmona buvome apsispote pas Anelę ir Joną Gužauskus ir jų tėvus Vaičiūlius), išsėdėjome besikalbėdami gerokai iki po vidurnakčio.

Velykų rytė šeimininkai jau anksti budino savo svečius, kad nepavėluotume į Prisikėlimo Mišias. Lauke oras pasitaikė ne geresnis, kaip Manchesteryje: laškojo lietus. Nepaisant, kad Glasgow'e penktą valandą rytė nevažinėja nei tramvajai, nei autobusai, Dievo namai netrukus prisipildė. Vietos lietuviai iš anksto pasirūpino susisiekimo priemonėmis, nors tuo metu dar nedaugelis jų turėjo nuosavus automobilius. Bet, kurie turėjo, mielai talkininkavo kitiems.

Choristai susėdo į atskirus suolus. Belaukiant, kol kunigas atvyks prie altoriaus, jie užgieda seną, dvibalsę giesmę, kurios gaidą prisimenu dar iš vaikystės dienų. Ją giedodavo mano motina ir senele iš storų, juodais viršeliais maldaknygių, „Kantičkomis“ vadinamų. Klausomės ir stebimės. Vos pajėgiu patikėti, kad šitie

Danutė Bindokienė

Pavyko prisivilioti

Rusijoje sekmadienis atėjo ir praėjo, nepalikęs sprendimo, nors apie 74 mln. balsuotojų dalyvavo prezidento rinkimuose. Antradienį, kai buvo sušaukiuota 99 proc. balsų, tarp pagrindinių dviejų kandidatų skirtumą sudarė vos 3 proc. – per mažai, kad vienas jų būtų paskelbtas laimėtoju. Paskelbimo reikės laukti iki liepos pradžios, kai rusų tauta turės balsuoti ir aiškiai apsispręsti, ar Kremliuje nori pasodinti komunistų Žiuganovą, ar labai daug nusivylimo atnešusi Jelciną.

Boris Jelcin, be abejo, gerai supranta, kad 35,2 proc. rinkėjų už jį atidavė savo balsus ne dėl pažadų pagerinti padėtį krašte, ne dėl komunizmo grįžimu bauginimo taktikos, kurią jis buvo ypač pamėgęs paskutinėmis rinkiminėmis kampanijomis savaitėmis, o tik pasirinko iš dviejų blogybių mažesniąją. Nepaisant Žiuganovo gautų 31,95 proc. balsų, didžioji dalis rusų vis tik nebenergiškai grįžti į komunizmo spastus, kuriems jis atstovauja.

Gaila, kad likimas, tarsi krėsdamas nevykusį pokštą, Rusijai, pirmą kartą istorijoje žengiančiai į mažai pažįstamą demokratijos tolius, vadu pasyrė visiškai netinkamą asmenį. Jelcinas, po pučo perimdamas valdžią iš Gorbaciovo, mokojo įtikinti tautą, kad prasideda „medaus ir pieno“ amžius, tačiau netrukus ir savo pažadus išpajinojo, kaip gaidys ir pakulas. Jis neparodė tvirtos rankos nei užsienio, nei vidaus politikoje. Galbūt pakenkė ir besąlyginis JAV vyriausybės, ypač prezidento Bill Clinton, pataikavimas bei nuolatinis rėmimas. Jelcinas pats pradėjo tikėti savo svarba ir nepamainumu, rusai – per dideliu vakariečių kišimusi ir krašto vidaus reikalus. Tautos nusivylimas Jelcinu pasiekė zenitą, kai per ilgai užsitęsęs karas Čečėnijoje priverė prieš Rusijos politiką pasisakyti ne tik užsienietį, bet ir daug savųjų. Gal buvo galima atleisti už krašte išplitusį biurokratų saivaliavimą, organizuotą ir neorganizuotą nusikalstamumą, darbų stoką, infliaciją ir daug kitų blogybių, bet visuotinė neigiamas pasaulio nuomonė gliai pažeidė šoviniškos rusų tautos savigarbą.

Neverta dėti per daug vilčių, kad ir liepos rinkimuose nelaimės komunistas. Gennadij Žiuganovą dar per anksti nurašyti ir nuostolius. Faktas, kad už jį balsavo ne ką mažiau, kaip už Jelciną, liudija neišnykusį sentimentą komunizmui. Tačiau šiuo metu jau įsimašė ir

pašalinės įtakos, kurios gali nuspręsti būsimųjų rinkimų rezultatus. Lietuviai sako, kur du pešasi – trečias laimi. Šiose varžybose dėl balsų iškilo trečias laimėtojas – gen. Aleksandras Ivanovičius Lebed, už kurį pasisakė netoli 15 proc. balsuotojų. Tiesa, jam nėra galimybių nurungti Jelciną ar Žiuganovą, be jo remėjai gali kaip tik padaryti lemiamą skirtumą tarp laimėtojų ir pralaimėjusio. Tad, galima tikėtis, kad iki rinkimų abu kandidatai lankstysis trečiajam, mėgindami laimėti jo paramą ir balsus.

Prez. Jelcin šiuo atveju ištraukė laimingesnę kortą. Nepaisant, kad neseniai jis buvo labai neigiamas nuomones apie gen. Lebed, nevengiantį kritikai pasisakyti dėl karo Čečėnijoje (generolas buvo priverstas atsistatydinti iš savo pareigų Rusijos armijoje), nusikaltimų mažesniąją. Nepaisant Žiuganovo gautų 31,95 proc. balsų, didžioji dalis rusų vis tik nebenergiškai grįžti į komunizmo spastus, kuriems jis atstovauja.

Gen. Lebed praityje taip pat nevengė pareikšti savo nuomonę apie Rusijos prezidentą. Pareiškimai dažniausiai buvo neigiami, todėl jam kainavo ir einamasias pareigas. Tačiau gen. Lebed niekad neslėpė savo ambicijų – turėti lemiamos įtakos Rusijos politikoje. Priėmęs Jelcino pasiūlymą, savo tikslą gali pasiekti: tapti ne tik įtakingu, bet šiuo metu galbūt įtakingiausiu visame krašte.

Gennadij Žiuganov su Jelcino pasiūlymais neturi galimybių lygintis, be to, gen. Lebed griežtai nusistatęs prieš komunizmo grįžimą: „tai atgyvenusi sistema ir nebeverta tolimosios demesio“. Nors Amerikos spauda ir televizijos laidų komentatoriai pristato gen. Aleksandrą Lebed, kaip tvirtą pabūrį ir toli siekiančią ambicijų, nenuolaidų kovotoją už tvarką ir savo kraštą, bet jo pasisakymas, atsidūrus demesio centre, skamba kone vaikiškai: „Prieš trejus metus aš buvau niekas, o dabar galui net tapti Rusijos vyriausybės galva...“ Nėra abejones, kad gen. Lebed susidariusia padėtimi mokes pasinaudoti.

Lietuvos Respublikos Seimo ir JAV LB komisijos pirmininkai (iš kairės: Everistas Raišutis ir Donatas Skucas). Nuotr. Liūdos Rugienienės

ARTIMOJI ANGLIJA

LEONAS VENCKUS

43

Todėl šeštadienio rytą su savo šeimininkais vėl susirinkome Blaivybės draugijos salėje. Iš čia, vadovais aprūpinti, kas automobiliais, kas traukiniu, išvykome.

Edinburgh pasiekėme per gerą valandą. Vaziuodami per Glasgow'ą ir jo priemiestius, pastebėjome, kad čia kai kurių pastatų architektūra žymiai skiriasi nuo angliško stiliaus, daugiau panaši į europietišką. Pirmą kartą apsilankiusiam Edinburgo mieste, tuojau krenta į akis skirtumas tarp jo ir senojo Glasgow'o. Edinburgh su savo tiesiąja Princess Street gatve, savo nuostabiomis gėlynais, paminklais ir didinga pilimi sudaro nepaprastą įspūdį.

Edinburgo pilis statyta XI amžiuje ant labai aukšto ir statuso uolos kalno. Daug ginklų žvangėjimo girdėjusi, daug mūšių bei skerdynių mačiusi, ji šiandien didingai stovi ir tyliai byloja apie žiaurias anų laikų kovas ir pralietą kraują; tik kiekvienos dienos vidurdienį vienas patrankos šūvis iš aukšto pilies bokšto sudrebina Edinburgo miesto tylą ir jo gyventojams primena senąją praeitį.

Užlipus į pilies kiemą ir žiūrint žemyn, vaizdas panašus kaip iš lėktuvo. Pilies vidus tartum vienas ištisas muziejus: pilna įvairiausių Skotijos karinių dalinių senų

ir naujų uniformų, ginklų, medalių. Ten už stiklų nuplyšusios, iš priešų paimitos, kabo senos vėliavos. Šalia jų sukabinti paveikslai – buvusio valdovų, politikų bei karvedžių. Viename mažame pilies kambaryje, už stiklų ir užtvarų, padėti Skotijos valstybinis kardas ir karališkoji skotų aukso karina, papuošta įvairiausiais ne dirbtiniais (taip mums aiškino) brangakmeniais. O pačioje aukščiausioje uolos kalno viršūnėje stovi sena, bet puikiai įrengta koplyčia, kurioje įžengus, kiekvienas tuojau pajunta tylą, orumą ir rimtį. Sienose įmūrytos akmeninės lentos. Juose iškalti skotų karinių dalinių pavadinimai, kurie dalyvavo pirmame ir antrame pasauliniame kare. Prie kiekvienos lentos, ant atskiro stalo sudėti tų dalinių žuvusių karių alfabetiniai sąrašai. Palydėta žuvusio kario vardas, pavardė, laipsnis ir numeris. Taip pat, kada ir kur žuvo.

Norint viską bent kiek geriau ir atidžiau apžiūrėti Edinburgo pilyje, vargiai ten užtektų vienos dienos. Todėl mes sustojome tik prie pačių idomiausių eksponatų, skubėdami iš vienos salės į kitą. Pagaliau, kitiems jau pavargus, suėjome į buvusią Skotijos karaliaus James II vaizių salę. Joje dabar įrengta užkandinė pilies lankytojams. Salėje iki šių dienų paliktos anų laikų plėšios, senoviškos ugnivietės, sienos apkabinėtos įvairiausiais kordais ir ietimis, o Skotijos karaliai ir didikai ruošdavo triukšmingas puotas, tai ten tarp nemažai skaitaus įvairaus plauko ir tautybių turistų prisėdo ir lietuviai ekskursantai.

Kuomet iš pilies išėjome, jau buvo vėlyvas popietis.

choristai, kurių dauguma jau Skotijoje gimę ir tikriausiai Lietuvos niekad nematę, galėtų šitokias senas giesmes giedoti ir ne tik išlaikyti, bet gyvai naudoti tai, ką mes jau baigiamie pamiršti.

Turbūt Velykos kiekvienam lietuviui, gimusiam tėvynėje, yra pati iškilmingiausia ir brangiausia religinė šventė mūsuose. Visą Gavenią užtrukęs tylos ir susilaikymo metas saime sudaro šventės laukimo nuotaiką. Ir dabar, šioje senojo Glasgowo bažnyčioje, laukiamės kažko nepaprasto, kai girdime senas lietuviškas giesmes be vargonų palydos.

Pro aukšto bažnyčios spalvotus langus pamažu pradeda veržtis dienos šviesa. Priekyje atsiradęs kunigas Gutauskas, atsiskukęs į žmones, užgieda:

– Linksmą dieną mums prašvito
Visi laukėm džiaugsmo šito...

Malonus šiurpas sudrebina širdį, kuomet pajunti, kad visi bažnyčios lankytojai pakyla ir kartu su vargonais bei Velykų varpais šimtai balsų susijungia, įsiliudami į džiaugsmingąjį, vis besikartojantį, Aleluja.

Prasidėjusi procesija, su baltai aprengtomis, mažomis mergaitėmis priekyje, ir vel primena Lietuvoje šventas Vėlykas. Viskas taip malonu, taip artima ir miela. Rodos, ne svetimame krašte gyvenai, bet savo gimtame krašte. Po pamaldų šventoriuje vieni kitus sveikina, bučiuodamiesi linksmų, sveikų Velykų linki. Bet lietūs dabar jau kaip reikiant drėkina, tad visi skuba namo.

(Bus daugiau)

ALIO! ALIO! KALBA RADIO PHILADELPHIA!

1996 m. balandžio 27 d. bendruomenės balso laida
Philadelphijoje

Tą vakarą skubėjo žmonės išsipuošę ir lūkesčio pilnai veidais, skubėjo įvairiomis gatvėmis ir įvairiomis priemonėmis, įvairaus amžiaus, maži ir dideli, skubėjo visi į Čiurlionio salę, į Lietuvos namus, kuriuose jų laukė jubiliejinis pobūvis atšvęsti Philadelphiajies radijo valandėlės „Bendruomenės balsas“ – dabartinės sudėties dešimtmetį ir tuo pačiu 43 metų radijo valandėlės gyvavimo Philadelphiajies sukaktį. Tai buvo svarbus įvykis, atžymintis visos Philadelphiajies ir apylinkės lietuvių malonų bendravimą kiekvieną šeštadienio rytą radijo bangomis.

„Bendruomenės balso“ istorija įdomi, prasidėjusi su atplūstančia pokarine lietuvių banga 1945-1950-aisiais metais. Nors tuo metu Philadelphiajies egzistavo net kelios radijo valandėlės, buvo pasigesta valandėlės, labiau pritaikytos naujųjų atvykėlių reikalingam ir jų idėjoms. Su ta mintimi ir prasidėjo pusė valandos transliacija iš stoties WDAF, kurioje daug darbavosi energingas redaktorius, pranešėjų ir talkininkų būrelis. Pirmieji valandėlių redaktoriai buvo Kostas Ostrauskas, Balys Raugas, Adolfas Gaigalas ir Henrikas Savickas. Tais pirmieji metais buvo didelis entuziazmas ir susidomėjimas, tad netrukus pusvalandis prasitęsė iki valandos. Bendruomenės Balsas valandinę laidą išlaikė keletą metų ir tikrai vėliau, kai pradėjo jaustis žmonių dėmesio išsiblaškymas į asmeniškus reikalus, vėl pereita prie pusvalandžio laidos. Laidose vadovavo Henrikas Savickas, kuris tose pareigose išbuvo iki 1989 metų. Jam pasitraukus iš šių pareigų, radijo pusvalandis vėl sugrįžo į sambūrį, jam vadovauti ėmė Julia Dantienė.

Philadelphijos lietuvių radijo valandėlės šventėje programai vadovavo Julia Dantienė.

Nuotr. Rimo Jako

TRANSPAK

Siuntiniai į Lietuvą laivu su pristatymu į namus.
Skubiems siuntiniams AIR CARGO.

Komercinės siuntos pagal susitarimą.

**Pinigai pervedami doleriais
nuo išsiuntimo dienos į gavėjo
rankas tarp 2 - 5 dienų.**

Galimybė pervedti dolerius iš Lietuvos į JAV.

TRANSPAK - vienintelė siuntinių persiuntimo įstaiga, kur pinigai pervedami pagal Illinois valstijos leidimą.

MAISTO SIUNTINIAI.

Siųskite per seniausią siuntinių į Lietuvą įstaigą.

**TRANSPAK, 2638 W. 69th St.
Chicago, IL 60629 Tel. 312-436-7772**

Edvardas Sinkora (iš kairės), Astra Astrauskienė, Egidia Matulionienė, Valda Sinkorienė ir Ramunė Dainorienė atliko programą Philadelphiajies lietuvių radijo valandėlės šventėje.

Nuotr. Rimo Jako

PAMINĖTA DVGUBA DAILININKO JUOZO BAGDONO SUKAKTIS

Šeštadienį ir sekmadienį, birželio 1 ir 2 d., Kultūros židinio didžiojoje saleje, Brooklyn, NY, LB New York apylinkė „Versmė“ suruošė dail. Juozo Bagdono dailės darbų parodą. Paroda buvo skirta dail. Juozo Bagdono 85 metų amžiaus ir 60 metų kūrybos sukaktims paminėti.

Į parodos atidarymą, šeštadienį, 7 val. vakare, atsilankė apie 70 meno ir dail. J. Bagdono gerbėjų. Parodą atidarė ir įžanginį žodį tarė „Versmės“ pirmininkas dr. Algis Plūras.

Lietuvos generalinis konsulas dr. Petras Anusas, pasidžiaugęs dail. J. Bagdono atliktais kūrybos darbais, sveikindamas, dailininkui linkėjo dar daug parodų ne tik čia (Amerikoje), bet ir jo gimtojoje Žemaitijoje – jo mylimoje Lietuvoje.

Apie dail. J. Bagdono nueitą ilgą kūrybos kelią plačiau kalbėjo rašytojas Paulius Jurkus. Vysk. Paulius Baltakis, OFM, savo sveikinimus ir linkėjimus J. Bagdonui išreiškęs, nepamiršęs scenos ir nusileidę į salę, jau šokdino svečius.

Radijo – televizijos programa tęsėsi toliau, buvo pagerbti radijo valandėlės nariai, jau atsiskyrę iš mūsų tarpo, buvo žinios iš Lietuvos ir vietinės, kurias Dalia Jakienė atitinkamai pristatė tai su humoru, tai su rimtu įsišaukimu. Visus nutiko dar viena staigmena, kai įžengusi į sceną, radijo valandėlės vadovė Julia Dantienė pasveikino visus ir pranešė, kad kompiuterio pagalba yra išsiaiškinusi ateitį ir žinant, ką būsimieji laikraščiai 2020 metais rašys apie dabartinį radijo valandėlės darbuotojus. Čia būtų sunku išvardinti visus jų numatytus pasiekimus, tačiau tenka pabrėžti, kad kiekvienas narys buvo labai paskatintas dar daugiau reikštis savo srityje ir dar daugiau prisidėti prie darnaus ir meniškio bendradarbiavimo per radijo valandėlę. Į sceną buvo pakviesti visi radijo sambūrio nariai bei programos dalyviai, ir po gausių plovimų daina sujungė visus, ir programos atlikėjas, ir valandėlės narius, ir žiūrovus, visi nuotaikingai dainavo „dar ne joks, dar sustok, dar mėnulis teka...“ ir, manau, kad dar ilgiau būtų galėję dainuoti, tačiau jau mėnulis tikrai buvo patekęs ir laikas nestovėjo vietoje.

Po oficialiosios dalies šokiams grojo garsus Telšinsko orkestras, svečiai maloniai nusiteikę linksminosi, bendraudami su „Ratilio“ šokėjais apsidami ne vieną polkūtę Čiurlionio salėje, kurioje taip pat buvo išstatyta fotografinė radijo valandėlės istorija. Vakaras suteikė daug vilčių, ateitį, nes matėsi jaunų ir mažų, senų ir naujų atvykėlių, emigrantų ir naujųjų emigrantų, ir net kelintos kartos

A. Rastenytė

Philadelphijos lietuviškos radijo valandėlės šventėje programoje dalyvavo jaunieji (iš kairės): Astra Astrauskienė, Raimundas Matulionis, Valda Sinkorienė.

Nuotr. Rimo Jako

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

REALMART II, Inc.
6602 S. Pulaski Rd.
Chicago, IL 60629

BALYS BUDRAITIS
Broker-Associate

Patarnauja įvairių nuosavybių pirkime bei pardavime, mieste ir priemiestuose. Suinteresuoti skambinkite:

BUDRAICIUI

Bu. 312-585-6100 Pager 312-308-0007
Fax. 312-585-3007

REAL ESTATE

**GREIT
PARDUODA**

**RE/MAX
REALTORS**
(312) 586-5959
(708) 425-7161

RIMAS L. STANKUS

- Perkant ar pardudant
- Greitas ir sąžiningas pataravimas
- MLS kompiuterių FAX pagalba
- Nuosavybių įkainavimas veltui
- Perkame ir pardudame namus
- Apartamentus ir žemę
- Pensininkams nuolaida

OAK LAWN — Parkshire South
Condo — 1st fl w/patio, 2 bd, 1 1/2
ba, Lndry, gar, \$116.900. Tel.
708-961-3591.

IEŠKO DARBO

55 m. vyras, darbštus, sąžiningas
(turi virėjo specialybę), ieško darbo.
Gali slaugyti ligonius ir gyventi kartu.
Skambinti Petrut: 312-254-2232.

36 metų moteris iš Lietuvos, tu-
rinti žalią kortą ieško darbo. Galė-
tų valyti butus, įstaigas, vieš-
bučius, prižiūrėti sergantį žmogų.
Tel. (708) 749-8677.

MISCELLANEOUS

NOTICE is hereby given, pursuant to
"An Act in relation to the use of an
Assumed Business Name in the conduct
or transaction of Business in the State",
as amended, that a certification was
filed by the undersigned with the County
Clerk of Cook County, File No.
0036429 on the 29th of May, 1996
under the Assumed Name of **ARTICLE
ONE** with the business located at 600 S.
Dearborn, Chicago, IL 60605. The true
name and residence address of the
owner is: Peter Levy, 888 S. Dear-
born, Chicago, IL 60605.

NAUJAUSI LEIDINIAI GAUNAMI DRAUGE

LIETUVOS KOVŲ IR KANČIŲ ISTORIJA, I dalis. Dr. Ant. Tyla. 626 psl.	\$17.50
LAISVĖS KOVOS 1944-1953 METAIS. Antroji knyga iš „Lietuvos kovų ir kančių istorijos“ serijos. D. Kuodytė, Algis Kasėta. 625 psl. LIETUVISKAI ANGLISKAS ŽODYNAS. Vilius Pėteraitis. 590 psl.	\$17.50
ANGLŲ-LIETUVIŲ KALBŲ ŽODYNAS. V. Bara- vykas. 590 psl.	\$20.00
MAŽASIS APEIGYNAS. Tikintiesiems ir kuni- gams. Kun. J. Staškus. 329 psl.	\$20.00
MALDA LIETUVAI. Lietuvos vaizdų albumas. Didelio formato. Juozas Polis. 175 psl. ..	\$15.00
TAUTOS SUKILIMAS 1941. Pli. Narutis. 403 psl. NUO DUSIOS IKI TIBERIO, I, II, III t. Atsiminimai. Ladas Tulaba. Visi tomai po	\$16.00
KAZYS BIZAUSKAS. I ir II dalis. Monografijos. Pranas Zundė. Po	\$17.00
MANO TĖVYNĖ. Vidūnas. 79 psl.	\$5.00
KALB. LIETUVIŠKAI. N. Mackevičienė. 88 psl. MANO KRYŽIAUS KELIŲ ODISEJA. Atsiminimai. Povilas Šilas. 318 psl.	\$6.00
AMERIKOS LIETUVIŲ SPAUDA 1874-1910. Vaclo Biržiška. Red. St. Vaškevičienė. 280 psl.	\$4.00
LIETUVŲ APLANKIUS. Pirmojo pasl. liet. kong- reso įspūdžiai. Leon. Šimutis. 177 psl. ...	\$5.50
SUNAIKINTOS PASTANGOS. Romanas. Vladas Vailionis. 176 psl.	\$8.00
LIETUVIŲ PAPROČIAI IR TRADICIJOS IŠEIVI- JOJE. Dan. Bindokienė. 364 psl.	\$10.00
GYVENIMO AKIMIRKOS, I d. L. Dambrauskas. 676 psl.	\$12.00
GYVENIMO AKIMIRKOS, II d. L. Dambrauskas. 460 psl.	\$10.00
PETRAS VILEIŠIS 1851-1926. J. Aničas. 270 psl. JONAS VILEIŠIS. 1872-1942. J. Aničas. 669 psl.	\$8.00

Pastaba. Užsakant knygas paštu, pinigų nesiųsti. Su
knygomis gausite sąskaitą, kurioje bus pažymėta knygos
kaina ir pasiuntimo išlaidos.

TĖVYNĖS VARPININKAS KANADOJE IR AMERIKOJE

Dešimtmetis be Petro Januškos

Š. m. liepos 28 d. sueis 10 metų, kai Windsore, Ontario mirė Petras Januška, gimęs 1916 metais balandžio mėn. 16 d. Janonių kaime Ukmergės apskrityje 8 vaikų šeimoje (vienas brolis gyvena Winnipege, o sesuo Marija Krauchuniene – buvusi Lietuvos garbės generalinė konsulė – gyvena Chicagoje), ekonomistas, Kanados Lietuvių Bendruomenės organizatorius ir ilgametis veikėjas. Nuliūdime paliko žmona Birutė, ilgametė vokalistė įvairiuose choruose, ypač Stasio Slizio meno vienetuose, ekonomistas sūnus Arūnas su šeima, duklė irgi ekonomistė Rūta Steffes su šeima, jauniausia duklė Birutė, vaistininkė, taip pat turinti du magistrų laipsnius iš ekonomijos ir bibliotekininkystės bei informacijos mokslo.

Petras Januška.

supratimą menams, finansinį išradinumą. Gyvendamas mažoje Windsoro lietuvių kolonijoje ir glaudžiai bendradarbiaudamas su didesne Detroito lietuvių kolonija, jis sugebėjo sujungti bendram darbui Kanados ir Amerikos lietuvius. O jis pats dirbo daugiau, negu visi kiti.

Paklausiau našlę Birutę aną dieną, ar nenukentėjo šeima dėl vyro visuomeninių įsipareigojimų. Ji pati yra menininkė ir tik džiaugėsi vyro pastangomis išleisti Lietuvos kultūrą Kanadoje bei Amerikoje. Jai visiškai nesvarbu, ar vyras būtų daugiau uždirbęs, vien tik atsiduodamas savo tiesioginiam darbui. Duklė Birutė kartu mokėsi ir konservatorijoje Toronte, kai ten studijavo farmaciją. Ji prisimena savo tėvą, kaip geriausią draugą.

Atmenu tas turiningas radijo programas. Aš jas girdėjau ne vien tik Detroito, bet ir New Yorko. Ir vis maniau, kad jos taps kažkaip nuolatiniomis. Su didžiojo tėvynės varpininko Petro Januškos mirtimi, nutilo lietuviški varpai per visą Kanadą ir Amerikos šiaurinę dalį. Todėl jis taip prisiminimas, reikalingas šiandien, kaip kelrodiai ateitai.

Saulius Šimoliūnas

SIBIRO TREMTINYS JONAS MATULAITIS

Minint 50-ąsias mirties metines

Ir dabar senų žmonių atmintį tebestovi (Marijampolės apskr.) Netičkampius Uršulės ir Vinco Matulaičių sodyba. Vakaraus žibalinės lempos dagtis rodydavo ilgiau vakarojančius.

Šitam šviesiam lizdely, kurį laiką buvo įsikūrusi mokykla. O vėliau svetimi batai pradėjo trypti Matulaičių tėviškę, kad neliktų pėdsakų. Iškirto didingus ažuolus, užvertė kūdrą, brolių susibūrimo vietą.

Augo tvirta kaimietiško šeima: 6 broliai ir dvi seserys. Jonas – priešpaskutinis vaikas. Dabar iš visų likęs tik pats jauniausias – Juozas, Šunėlių parapijos klebonas. Brolis Antanas – Lietuvos karo mokyklos pirmos laidos karininkas, Lietuvos Seimo narys, savanoris. Žuvo, kovodamas dėl Vilniaus krašto 1920 m. (ties Giedraičiais). Brolis Petras – sumanus ūkininkas, buvęs apylinkės seniūnas, Sibiro lageriuose praleidęs 10 metų.

Jonas mokėsi Netičkampio pradinėje mokykloje, Marijampolės gimnazijoje, Mokytojų seminarijoje. Nuo 1930 m. mokytojavo Utenos ir Marijampolės apylinkių pradinėse mokyklose. Kadangi pats buvo muzikalus, jį pakvietė dėstyti muziką ir Kalvarijos pradinę mokyklą. Čia Jonas organizavo chorą.

Buvusi jo moksleivė Aldona Radžiūnienė, prisimena tas pamokas: „Šio mielo mokytojo

prisiminimas likęs kaip šviesus, vaikystės sapnas...”

Jonas padėjo ir jauniausiam broliui mokytis. Kunigas su skausmu pasakoja, kad Jonas nebuvo politikas, tik priklausė šaulių organizacijai.

1941 m. birželio mėn. pirmąsias suėmė žmoną. Jonas galėjo slypti, bet meilė šeimai privertė pasiduoti. Dukrelę Elytę, sulaukusią vos 4 mėnesių, paliko seseriai Petronėlei Lelešienei.

Kelionė į Sibirą truko pusantro mėnesio. Iki Tomsko važiuoto gyvuliniame traukinyje, vėliau – baržomis iki Suchoj kolūkio. 1943 m. Joną Matulaitį atskyrė nuo šeimos, išvežė į Prokopyevsko miestą, kur dirbo šachtose, vandenį iki kelių. Susirgo plaučių uždegimu ir 1944 m. kovo 4 d. mirė. Kunigas Juozas prisimena: tą dieną sapne prašė šv. Mišių...

Žmona su ten gimusia dukrele Dalia taip ir liko tremtyje. Vyriausia dukra Elytė Gramienė gerai mokėsi, visų mėgstama, yra ilgametė AŽŪM darbuotoja, vadovauja laborantų darbui.

Via ką iš Tavęs, Jonai, atėmė... Ne tik dainas, Lietuvą, gyvenimą. Nieko neturėjai savo, buvai pažemintas šachtose. Svetimas kastuvas, šaukštas, svetima milinė, kuri supelijo ant Tavo pečių dar gyvam esant. Tik vieno dalyko negalėjo atimti – tai prisiminimų. Gal sapnuose

BROLIS JONAS BANDŽIUKAS

1996 birželio 11 dienos vakare „Carito“ senelių namuose mirė jėzuitas brolis Jonas Bandžiukas. Velionis gimė 1903 m. liepos 16 dieną Tytuvėnų parapijoje. 1933 metais rugsėjo 25 dieną įstojo į Lietuvos jėzuitų provincijos noviciatą Pagrįžuvyje, kurį baigęs ir turėdamas auksines meistro rankas, dirbo Pagrįžuvyje, Kaune, kur kartu su broliu Kasperavičiumi pastatė jėzuitų bažnyčią šoninė Mergelės Marijos garbei skirtą altorių. Sovietmečio negandas atlaikęs šis neobarokinis altorius puošia Kauno jėzuitų Šv. Pranciškaus Ksavero bažnyčią ir šiandien. 1943 metais rugpjūčio mėnesio 15 dieną – per Žolinę padarė galutinius įžadus Jėzuso Draugijoje. 1948 metais sovietinės valdžios išvartas iš Pagrįžuvio jėzuitų namų, kartu su pora kitų brolių įsikūrė įsigytame namelyje gretimame Rūtelio kaime. Iš šio centro važinėjo į įvairias Lietuvos bažnyčias.

Brolis talkino ir vadovavo tų bažnyčių remontams, dirbdavo zakristijonu. Ilgiausiai taip talkino tėvui Jurgiui Smilgevičiui SJ, dirbusiam Lyduvėnų parapijoje prie Šiluvos. Čia brolis Jonas pastatė originalius altorius.

Senatvėje pasireiškė sklerozė, išėjęs iš namų pasiklydavo ir nebesugebėdavo sugrįžti. Per gyvenimą įpratęs dažniau keliauti iš vienos vietos į kitą – nebeįmanoma buvo išlaikyti jo namuose ir senatvėje. Todėl tėvas Juozas Giedraitis SJ, tuomet Zarasų klebonas ir dekanas, brolių Joną Bandžiuką įtaisė į Zarasų senelių namus. Su laukus naujų laikų, tėvas Stanislovas Kazėnas parsivežė į Šiaulius „Carito“ senelių prieglaudą, iš kur jį Viešpats pasiūkė pas save. Dar 1969 metais senatvės pradžioje brolis Jonas užrašė tokias mintis, atskleidžiančias jo dvasios pasaulį, liudijančias jo tikėjimą, subrandintą Šv. Ignaco pratybomis – rekolekcijomis:

„Mūsų idėja pilna ir tobula, laimė būti jo artiau jos. Laimė, o kas ji? Ir kur ji? Mes siekiame laimės, neapribotos vaidenos jaunystės lankos su putpele pradalgėse, gal mirusi motina, šešėliais virpėdama, tiesė mergautinį auksklą norėdama sušildyti stingtančius šarūnais. Gal dukrelių pirštai čiupinėjo blakstienas, kad pažvelgtum į jas...”

Kieno vardą Tu išstarei paskutinį kartą? Kai Tavo gimtinę vyturys reikėsi Dovinės pakrantė, tenai Tu ir Tavo dalios graučius stirtos laukė eilės.

Ir dabar, po tiek metų, atsakyk: Ar aprimo skausmas šaltame Sibiro guoly? Ar pailsėjo šachtose sugelti šarūnai?...

Julija Klišonytė Šelmienė

nei laiku, nei saiku. Kur ji, mes jau žinome, bet yra žmonių, kurie nežino, arba teisingiau nenori žinoti. Susižavėję ir užsidegę, rankas išskėtę gaudo tiamos laimės trupiniukus. Laimės neturėsi, nors ir apsidėsi žaisliukais, kad net saulės nematyti. Ir tada laimingas nebūsi, nes žaisliukai tik laimę žada, bet kai paimi į burną, tai tik jauti kartumą bei nusivylimą ir dar didesnę laimės alkį. Karvė, parėjusi iš lauko, randa dežę lapų – laiminga. Bekonas gauna pasukų – laimingas. Višta prieš saulę įsiklausiusi į smėlį – laiminga, patenkinta – spardosi, kapstosi. Yra ir žmonių panašių, kurie, ar tai dėl kaltės, ar be kaltės nepažįsta tiesos. Ne tiek jie blogi, kiek vargšai. Prisiminkime savo maldose juos.

Dabar aš gyvenau prie ežero, tai poilsio vieta, paplūdimys... Sekmadieniais einu į bažnyčią ir sutinku minią, bėgančią pro bažnyčią į paplūdimį... Galvas iškėlę, akis įmeigę į tolybes, rankas ištiesę, pilni pasiryžimo glemžti laimę glebiais... Bažnyčioje tik vienas kitas, o kiek daug tokių, kurie mišių metu po smėlį voliūojasi ir grįžta namo su dar didesniu laimės alkio. Nieko didesnio, nieko gražesnio žmogus gyvendamas ant žemės negali pasiekti, kaip įsigyti nuosirdų ryšį su žmogumi. Mes jauni tai supratome, nepamirškime to pasenę. Pasaulis džiaugiasi, didžiūojasi technika, pažanga. Iš tikrųjų daug dirba, daug pasiekia. Sakoma, yra duonos – jau gerai, bet tai nėra tikra laimė. Ji nėra koks priedas prie gyvenimo, koks prielais iš šalies. Laimė vidinis, esminis dalykas... O tai tik Dievas gali duoti, niekas kitas. Naudokimės viskuo, ir prie ežero galima nueiti, bet tik laiku ir su laiku...

Aš senatvėje pasidariau bastūnas, trankausi po visą Lietuvą. Dabar dirbu Lyduvėnuose, bet, atrodo, teks į kitą svietio kraštą nusitrenkti. Nors jau senatvė jaučiama, bet dar dirbti galiu. Tai tiek. Likime ir gyvenime su Dievu!”

Paprastas, nuosirdus jėzuito brolio „credo”. Primena Andriaus Rudaminos pamėgtas eilutes iš jo išversto Liezo kaunaininko knygos. Andriui Rudaminai tokios mintys padėjo surast pašaukimą – padėjo tapti jėzuitu ir misijonieriumi. O po 400 metų gyvenusiam broliui Jonui Bandžiukui – išlikti jėzuitu, nepaisant nepalankaus laikmečio, nepaisant senatvės negandų... Tesuranda jis Viešpatyje pagal savąjį „credo” išsiilgtą laimę, neapribotą nei laiku, nei saiku!.

Brolis Jonas Bandžiukas, SJ, palaidotas Šiluvos kapinėse 1996 m. birželio 13 d.

Kun. Jonas Boruta SJ

PIRMASIS LITURGINIS GIESMYNAS

Gegužės 8 d. Kaune vyko Lietuvos Katalikų Bažnyčios vargo nininkų draugijos centro valdybos susirinkimas, šį kartą Erdvuoose Pal. Jugio Matulaičio namuose, kur vargonininkus priėmė kun. K. Senkus. Renginyje dalyvavo Kauno, Vilniaus ir Vilkaviškio vyskupijų vargonininkų draugijų pirmininkai.

Susirinkime svarstyta opi bendro bažnytinio giedojimo problema. Lietuvoje per penkiasdešimt metų nebuvo išspausdintas nė vienas liturginis giesmynas, tuo tarpu Vokietijoje, Lenkijoje ir kitose šalyse bendras tikinčiųjų giedojimas per pamaldas turi senas tradicijas. Į Vilniaus kraštą plūsta lenkiški giesmynai, o lietuviai jų savo kalba ligi šiol neturi.

Bažnytinės muzikos magistro kun. K. Senkaus pastangomis jau išleistas „Liturginis giesmynas” vienbalsiam giedojimui, o šiuo metu pasirodė ir šio giesmyno partitūros vargonams. Kun. K. Senkus supažindino vargonininkus su atsiliepimais apie bendrą Vokietijos giesmyną, taip pat su Kurto Kocho paskaita choristams, jų vadovams bei chorų globėjams, išspausdinta brošiūroje „Dievo garbei – žmonių džiaugsmui”.

Kauno Šv. Pranciškaus Ksavero (jėzuitų) bažnyčios choro vadovas A. Mišeikis pastebėjo, kad nepaisant bendro tikinčiųjų giedojimo reikalingumo, negalima atsisakyti bažnytinio choro, nes be jų nukentėtų liturginių švenčių iškilmingumas. Be to, padėtis Lietuvoje labai skiriasi nuo Vokietijos. Mūsų bažnyčiose šio kiadieniai renkasi duoną, paprastai neturintys muzikinio išprusimo, nepažįstantys gaidų – jiems giedoti iš giesmynų sunku. Tad norint juos pratinti prie bendro giedojimo, tektų pradėti nuo pačių žinomųjų, paprasčiausių giesmių.

Pasak Vilniaus Šv. Rapolo bažnyčios vargonininko A. Bagdono, išjudinti lietuvius giedoti nepaprastai sunku. Antra vertus, vargu ar nusiseks bendras liturginis giedojimas, jei jo nepalaikys kunigas. Deja, atsitinka, kad jauni kunigai, baigę seminariją, kurioje nebuvo dėstoma estetika, reikalauja negiedoti tradicinių giesmių. Jiems reikia „degančių” giesmių – „bombų”.

LKB Vargonininkų draugijos pirmininkas A. Tavoras pastebėjo, kad kiekvienoje bažnyčioje vis skirtingesnio giedojimo tradicijos: vienur giedama viena, kitur – kita, nėra vienodumo. Ypač sunki padėtis kaimo vietovėse, kur bažnyčiose nėra kam giedoti, ir ten liturginiai giesmynai būtų labai reikalingi net sekmadienio Mišiose, kai tuo tarpu miestų bažnyčiose bendras giedojimas labiau tikti šio kiadieniams, kai nėra choro.

Kun. K. Senkaus „Liturginis giesmynas” – pirmoji pokario

DRAUGAS, ketvirtadienis, 1996 m. birželio mėn. 20 d.

5

Lietuvių tautos 1941 m. sukilimo 55-ųjų metinių

Minėjimas

birželio 23 d., sekmadienį, pradžia 10 val.:

Čikagoje, Brighton Parko lietuvių parapijoje,
44 St. ir California Ave.

Šv. Mišios Nekalto Prasidėjimo parapijos bažnyčioje. Po mišių kovojusius pagerbsime prie parapijos kryžiaus.

Akademija parapijos mokyklos salėje.

Pagrindinę kalbą pasakys prof. dr. Juozas Meškauskas.

Susitiksime su Laikinosios Lietuvos Vyriausybės nariais, sukilimo organizatoriais ir dalyviais. Išgirsime dr. inž. Adolfą Damušį, dipl. inž. Pilypą Narutį ir kitus.

Čikagos šauliai ir ramovėnai dalyvauja su vėliavomis.

Čikagos visuomenė kviečiama kuo daugiau dalyvauti.

Kviečiamos visos organizacijos atvykti su vėliavomis.

Po minėjimo bus pietūs.

Rengia: Politinių Kalinių sąjunga,
Brighton Parko Lietuvių Bendruomenė
talkinant Čikagos šauliams ir ramovėnams

metų „kregždė”, pirmasis bandymas įvesti bažnyčiose bendrą giedojimą. Šis giesmynas nedidelėmis kainomis bus platinamas per bažnyčių liturginių reikmenų kioskus, o Vilniaus krašto giesmininkams jų bus pristatyta nemokamai.

KAIŠIADORIŲ VYSKUPIJAI – 70 METŲ

Balandžio 4 sukako 70 metų, kai popiežius Pijus XI 1926 m. raštu „Lituanorum gente” įsteigė atskirą Kaišiadorių vyskupiją. Pirmuoju Kaišiadorių vyskupu popiežius paskyrė Juozapą Kuklą, kuriam mirus 1942 m., vyskupiją apie dešimt mėnesių valdė prel. Juozapas Labukas. 1943 m. balandį ordinaro pareigas perėmė

vyskupas Teofilis Matulionis, vadovavęs vyskupijai iki savo arešto 1946 m. gruodžio 18 d. Nuo tada vyskupiją beveik 35 metus valdė kapitulos rinkti valdytojai: prel. Bernardas Sužiedėlis, kan. Juozapas Meidus, kan. Povilas Bakštys, kan. Juozapas Andrikonis. 1981 m. liepos mėnesį sovietų valdžia pagaliau leido vyskupijos valdytą perimti vyskupui Vincentui Sladkevičiui. Vyskupą V. Sladkevičių paskyrus Kauno arkivyskupu, Kaišiadorių vyskupijos ordinaru tapo vyskupas J. Matulaitis.

Gegužės 10 d. sukako 60 metų, kai vyskupas J. Kukla iškilmingai konsekrovo Kristaus Atsimainymo katedrą Kaišiadoryse.

(„Bažnyčios žinios”, Nr.9)

A.†A. MAGDALENA ŠMULKŠTIENĖ Kisieliūtė

Gyveno Chicagoje.
Mirė 1996 m. birželio 17 d., sulaukusi 90 metų.
Gimė Lietuvoje.

Nuliūdę liko giminaičiai: Mindaugas Bielskus, Jūratė Dobilienė ir Janė Makowski su šeimomis.
Velionė buvo žmona a.a. Vinco.
A.a. Magdalena buvo įvairių lietuviškų organizacijų rėmėja ir knygų leidimo mecenatė.
Velionė pašarvota ketvirtadienį, birželio 20 d. nuo 3 iki 9 v.v. Gaidas-Daimid laidojimo namuose, 4330 S. California Ave.

Laidotuvės įvyks penktadienį, birželio 21 d. Iš laidojimo namų 9:30 val. ryto bus atlydėta į Šv. M. Marijos Nekalto Prasidėjimo parapijos bažnyčią, kurioje bus aukojamos 10 val. ryto gedulingos šv. Mišios už velionės sielą. Po Mišių velionė bus palaidota Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Nuosirdžiai kviečiame gimes, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę giminaičiai.

Laidotuvių direkt. Gerald F. Daimid. Tel. 312-523-0440.

Brangiam Tėvelui,

A.†A.

PETRUI PUPIUI

išėjus Amžinybėn, dailininkę MARIJĄ AMBROZAI-TIENĘ su šeima giliai užjaučiame ir kartu liūdime.

Lietuvių dailininkų draugija

A.†A.

ALEKSUI VAŠKELIUI

po sunkios ligos išėjus Amžinybėn, jo žmonai PRIMAI, sesutei SOFIJAI SALIENEI bei visiems artimiesiems reiškiame gilią užuojautą.

Janina Adomoniene
Jadvyga ir Domas Giedraičiai
Birutė ir Kazys Sekmakai
Janina ir Rimas Vieniūžiai

Vilties ir gedulo diena 1994 m. birželio 14 d. – prisimenant išstremtus iš Lietuvos ir negrįžusius, ant begių Naujosios Vilnios geležinkelio stotyje dedamos žvakės ir gėlės.

Nuotr. Prano Abelkio

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Paskutinis priešatostoginis Marquette Parko Lietuvių namų savininkų draugijos susirinkimas šaukiamas penktadienį, birželio 21 d., 7 val. val., Švč. M. Marijos Gimimo parapijos salėje, 6820 S. Washtenaw Ave. Susirinkime kalbės Jaunimo centro direktorius Zigmąs Mikuzis apie JC planus ir ateitį, bus kalbama apie Marquette Parko apylinkės apsaugą ir įvairias problemas, taip pat plačiau pranešama apie draugijos ruošiamą vasarinį pobūvį, kuris vyks rugsėjo 8 d. Marquette Parke, prie 70 ir California gatvių. Visi draugijos nariai ir apskritai visi apylinkės gyventojai nuosirdžiai kviečiami susirinkime dalyvauti.

Kaip skelbia Švč. M. Marijos Gimimo parapijos biuletenis (birželio 16 d.), buvę parapijiečiai Antanas ir Valerija Kazlauskai, dabar gyvenantys Floridoje, šiomis dienomis šventė savo vedybinio gyvenimo 50 metų sukaktį. A. ir V. Kazlauskai anksčiau 69-toje gatvėje turėjo užėgą — Kaunas Inn.

Dail. Povilo Puzino kūrybos paroda, atidaryta Lietuvių dailės muziejuje Lemonte birželio 15 d., veiks iki rugpjūčio 31 d. Visuomenė kviečiama parodą aplankyti.

Trys pasizymėjusios lietuviškos moterys — visuomenės veikėjos: Aldona Brazienė, Birutė Jasaitienė ir Evelyn Ožienė — bus specialiai pagerbtos tradiciniame „Gintaro“ pokilyje, kurį ruošia Čikagos Lietuvių moterų klubas, vyks birželio 30 d. Oak Lawn Hilton Inn, Oak Lawn, IL. Stalus galima rezervuoti, skambinant Ruth Hoffman (312) 581-1324.

Lietuvos ir Latvijos jėzuitų provincijolas kun. Jonas Boruta, SJ, gegužės 30 d. susitiko su Pal. Jurgio Matulaitio misijos Lemonte tikinčiais ir nušvietė dabartinę religijos padėtį Lietuvoje, kalbėjo apie jėzuitų darbus, laimėjimus bei sunkumus. Šiuo metu yra 71 lietuvis jėzuitas — įskaitant ir svetimuose kraštuose apstulaujančius. Įstojančių yra nemažai, bet apytikriai tik kas penktas pasilieka, nes jėzuitų formavimas trunka mažiausiai 10 metų. Lietuvoje jėzuitai vadovauja kelioms parapijoms, taip pat Kauno ir Vilniaus gimnazijoms.

Esame labai dėkingi Vladimir Velžai, Santa Monica, CA, kuris, pakeisdamas savo gyvenvietės adresą (persikelia gyventi į Lietuvą), atsiuntė dienraščiai 100 dol. auką. Jis tikisi „Draugą“ ir tėvynėje skaityti, nors ir gaus jį kiek pavėluotai, o mes tikimės V. Velžą turėti savo skaitytojų tarpe dar daug metų.

x TRANSPAK praneša: „Lietuvos aklių ir silpnaregių sąjunga vienija 6666 narius, iš jų 2799 pirmos grupės invalidai, 3687 antros grupės, 180 trečios grupės invalidai. Penkiuose didžiuosiuose Lietuvos miestuose gyvena 2923 aklieji ir silpnaregiai, rajonų centruose ir miesteliuose 1532, kaime 2211“. **Pinigai, siuntiniai ir komercinės siuntos į Lietuvą.** Miesto siuntiniai. **TRANSPAK**, 2638 W. 69 St., Chicago, IL, tel. 312-436-7772.

x Pensijs iš Vokietijos! JAV-bėse gyvenantys, vokiškai kalbantys žydai dabar gali gauti pensiją iš Vokietijos. Informacijai skambinkite: **Werner Zahn**, 312-271-0657, **Hansa Travel Bureau**.

Tauragės lietuvių klubo narių pusmetinis susirinkimas įvyks š.m. birželio 23 d., 2 val. p.p., Šaulių namų salėje. Bus svarstomas klausimas dėl klubo veiklos 40 metų jubilėjaus paminėjimo rugsėjo mėn. Visi nariai prašomi dalyvauti.

JAV LB Brighton Parko apylinkės valdyba ruošia skaičius pietus šį sekmadienį, birželio 23 d., Nekalto Prasidėjimo Švč. M. Marijos parapijos salėje, Brighton Parke (44 ir S. Fairfield g.). Kadangi tą dieną Brighton Parko parapijoje ruošiamas 1941 m. tautos sukilimo minėjimas, maistas bus išduodamas tik po minėjimo, kuris vyks 11 val. r. mokyklos salėje. Pagerbkime mūsų tautos laisvės kovotojus savo dalyvavimu šiame minėjime, o po to socialiai ir skaniai pasistiprinkime lietuviškais pietumis.

Šių metų gegužės 9 d. Čikagos Miesto taryba (The City Council of the City of Chicago) priėmė rezoliuciją apdovanoti Stanley Balzeką, Jr., „Illinois Ethnic Coalition — David G. Roth Community Relations“ žymeniu. Apdovanojimas buvo iškeltas iškilmingu pietu metu Ambassador West viešbutyje Čikagoje. Stanley Balzekas, Jr. buvo vienas „Illinois Ethnic Coalition“ steigėjų. Koalicija įkurta 1971 metais ir tuomet vadinosi „Illinois Ethnic Consultation on Ethnicity, in Education“. Ši koalicija atstovauja beveik visoms pagrindinėms etninėms Čikagos bendruomenėms. Vienas pagrindinių šios organizacijos pasiekimų buvo „Urban and Ethnic Education Department“ prie „Illinois State Board of Education“ įkūrimas. Koalicijos viceprezidentas yra Al Domanskis.

Stefanijos Vaitienės, Highland Park, IL, užprenumeruotą „Draugą“ laikraščiu Lietuvoje Barborai Asmontienėi, skaityti dalindavosi net keturias šeimas. Jie visi už tai dėkoja, bet dėl susidariusių aplinkybių, vietoje prenumeratos mokesčio skiria 110 dol. dienraščiai. Ačiū už auką.

Vakaronė su dr. Arvydu Žygu birželio 21 d., penktadienį, 7 val. vak., Pasaulio lietuvių centre, Lemonte. Kviečiame pasiklausti įdomaus pokalbio, nes dr. Arvydas neseniai grįžo iš Lietuvos ir yra gerai susipažinęs su jaunimo kultūrinio ir dvasinio stoviu. Kviečia PLC renginių komitetas.

Dr. Asta Velickaitė kalba apie savo tėvą, a.a. pedagoga Doma Velicką, kuris buvo pagerbtas Pedagoginio lit. instituto mokslo metų užbaigimo iškilmėse Jaunimo centre birželio 1 d.

x NAMAMS PIRKTI PASKOLO duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prienamais nuosimčiais. Kreipkitės į **Mutual Federal Savings**, 2212 West Cermak Road. Tel. (312) 847-7747.

PLC TARYBOS IR VALDYBOS POSĖDIS

Nupirkti PLC tikriausiai buvo daug rūpesčių, bet jį prižiūrėti, pataisyti, pritaikyti įvairiems reikalingam, susidaro nemažai darbo. Reikia džiaugtis, kad yra grupė žmonių, kurie, negaudami jokio atlyginimo, atiduoda daug laisvo laiko valandų, kad centras būtų naudingas visiems.

Atsiradus įvairių neatidėliojamų reikalų, PLC taryba ir valdyba susirinko centro posėdžių kambaryje birželio 9 d. susipažinti su einamaisiais ir ateities planais. Nors taryba ir valdyba renkasi atskirai ir sprendžia įvairius klausimus, bet retkarčiais susirenka kartu didesniems projektams apsvastyti.

Rimantas Griškėlis, PLC tarybos pirmininkas, susirinkusius supažindino su centro ateities planais. Vienas iš jų — praplėsti gyvenamųjų butų (condo) skaičių, pristatant atskirą pastatą, prjungtą prie jau apgyventų butų. Tos išvados buvo padarytos po apklausos per kurią buvo nustatytas susidomėjimas norinčių čia apsigyventi. Nepaisant, kad aplink yra statomi namai, butai (town houses), PLC mėgintų juos parduoti daugiau priimanomis kainomis norinčiams lietuviams.

Kitas nagrinėtas klausimas,

Nors dar nėra galutinai su tvarkyta, bet „Drauge“ jau pradėjo veikti gražių suvenyrinių lietuviškų prekių krautuvėlė. Ją numatome gerokai išplėsti ir iki X tautinių šokių šventės, kai į Čikagą suvažiuos daug mūsų tautiečių iš tolimesnių vietovių, visos lentynos bus pripildytos įvairių dovanėlių — nejaugi mūsų tautiečiai grįš iš lietuviškos Čikagos tuščiomis rankomis? Jau dabar turime gintaro, drožinių, muzikos leidinių. Apsilankykite! Tuo pačiu administratorius kreipiasi į skaitytojus, gal kas galėtų savanoriškai patalkininkauti krautuvėlėje, ypač Tautinių šokių šventės savaitgalio metu (taip pat ir šventės mugėje), kur bus galima įsigyti specialią, šventei skirtą, dienraščio laidą. Galintieji paauguti kelias valandas ir įdomiai praleisti laiką, prašomi skambinti administratoriui Ignui Budriui.

Pradedant pirmadienį, baigiant penktadienį — 9 val. vakare Čikagoje ir apylinkėse iš stoties 1450 AM girdima „Margučio II“ lietuviška radijo laida. Pasiklausykite!

x Turime daug gerų žmonių, kuriems labai rūpi Lietuvos žmonių, ypač vaikų likimas. Jie remia Lietuvos našlaičius. Sekantys asmenys, pratesdami metinę paramą kitiems metams jų remiantiems našlaičiams, atsiuntė po \$150: ponias Kasperas iš Lemonto, Šv. Kazimiero sėsėlės iš Holland, PA, Sofija Pleinienė, Oak Lawn, IL, Juozas ir Birutė Kasperavičiai iš Seven Hills, OH, Delores Wainauskis iš Oak Lawn, IL, Ona Siliūnienė iš Alexandria, VA. Lietuvos Našlaičių vardu dėkojame visiems, kurie pratesia paramą našlaičiams! „Lietuvos Našlaičių globos“ komitetas.

x A.a. Julė ir William Grady iš Scranton PA, buvo veiklūs Vyčių organizacijos nariai. Juos prisimindama dukterė Joan Jordano iš Rockville MD, kuri daug veikia Vyčių org., paskyrė vienam Lietuvos našlaičiui \$150 — metinį globos mokesį. Tai gražus ir prasmingas dukters mirusių tėvų prisiminimas. Dėkojame „Lietuvos Našlaičių globos“ komitetui, 2711 W. 71 St, Chicago, IL 60629.

tai — pokylių salės remontas ar naujos statybos. Čia taip pat tiriamos visos galimybės, kainos. Taip pat svarbus klausimas, tai — apatinės salės remontas, pritaikant jį ne vien sportui, bet ir pokyliams, koncertams. Trečias projektas — Maironio lituanistinės mokyklos praplėtimas, nes mokinių skaičius didėja, todėl reikia daugiau vietos.

Žinoma, keičiantis ir plečiantis PLC veiklai, reikia pakeisti kai kuriuos nuostatus, todėl buvo praversti balsavimai.

PLC valdybos pirmininkas Algis Bakaitis supažindino su valdybai rūpimais reikalais. White Pines Academy nori išnuomoti klases mažamečių mokyklai penkioms dienoms savaitėje. Pasitarimai vyksta tarp Maironio lituanistinės mokyklos, PLC valdybos ir White Pines Akademijos. Dabar vykstančios gimnazistikos klases apatinėje salėje reikalingi, turi būti išspręsta, kai paaiškės salės remonto planai.

Kiti svarstomi reikalai buvo: partizanų muziejus, PLC finansinis stovis, lėšų telkimas ir dar daug kitokių klausimų.

Nors susirinkimas vyko sklandžiai ir darbingoje nuotaikoje, tačiau poros valandų neužtenka išspręsti tokia daugybę klausimų. Todėl tarybai ir valdybai tenka didelė našta tuos planus toliau studijuoti ir vykdyti. Žinoma, jiems linkime kantrybės ir ištvermės.

Karolina Kubilienė

ŠVENTO JĖZAUS VARDŲ DRAUGIJA

Marguette Parko apylinkėje yra gražiausia bažnyčia, suprojektuota architekto Muloko. Tai Švč. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčia, o parapijai vadovauja kun. Jonas Kuzinskas. Šioje parapijoje veikia kelios religinės organizacijos. Viena iš jų, tai — Švento Jėzaus vardo draugija, švenčianti 58 metų veiklos jubiliejų.

Kadaise šioje organizacijoje buvo daugiau kaip 400 narių. Laikai ir žmonės keičiasi, to pasekoje sumažėjo narių skaičius. Klebonas kun. J. Kuzinskas ir dvasios vadovas kun. Vytas Mikolaitis deda daug pastangų veiklos pagyvinimui, bet dėl žmonių stokos, nepajėgiama išvystyti reikiamo veiklumo. Džiaugiamės, kada į Švento Jėzaus Vardo susirinkimus atvyksta 10-15 asmenų. Susirinkimai vyksta kiekvieno mėnesio antrą sekmadienį, išskyrus liepos ir rugpjūčio mėnesius. Į šio sezono ir Tėvo dienos paminėjimo susirinkimą atsilankė kun. J. Kuzinskas,

Pedagoginis lit. institutas savo mokslo metų užbaigimo proga birželio 1 d., garbės diplomu apdovanojo Lilią ir Ramūną Buntiną, kaip lietuviškosios šeimos tradicijų saugotojus ir Mažosios Lietuvos lietuviškumo paveldo globėjus. Iš kairės: Ramūnas Buntinas, instituto rektorius prof. dr. Jonas Račkauskas, instituto direktorė Stasė Petersonienė ir Lilija Buntinienė.

Nuotr. Jono Tamulauičio

IŠ ARTI IR TOLI

NAUJA ŠEIMA

Rasos Raišytės ir Steve Liffick vestuvės įvyko balandžio 13 d., Šv. Juozapo katalikų bažnyčioje, Seattle. Santuoką palaimino iš Čikagos atvykęs jėzuitas tėvas Antanas Saulaitis.

Sveikinant jaunuosius prieš vestuvinę puotą, jaunųjų tėveliai juos vaišino duona, druska ir vynu. Vėliau buvo lietuviškos dainos ir šokiai. Jaunieji praleido medaus mėnesį Anguillos saloje Karibų jūroje. Rasa yra Washington valstijos lietuvių bendruomenės pirmininkė ir apsisprendė nekeisti savo lietuviškos pavardės. Sveikiname jaunavedžius!

STOVYKLA „LANKAS 96“

Antroji metinė vaikų stovykla „Lankas 96“ yra ruošiamą Kurso latvių stovyklavietėje, netoli Shelton miestelio, Olimpijos pusiasalyje. Juratė Mažeikaitė Harrison (tel. 206-742-1575) ir Rasa Matienė (tel. 206-485-5274) kviečia suaugusius į talką stovykloje.

kun. V. Mikolaitis, Juozas Polikaitis, nuolatiniai vėliau nešėjai — Petras Blekys ir Edmundas Doveaitis ir keletas kitų. Pusryčius paruošė ir apmokėjo narys Juozas Lekys, talkinant Petrei Andriūšiūtei.

Po tėvų paminėjimo pasimeldus už mirusių narių tėvus (maldas sukalbėjo kun. J. Kuzinskas), ir aptarus ateinančio sezono veiklą, nariai skirstėsi į savo gyvenvietes planuoti kaip praleisti vasaros mėnesius.

A. Pauzolis

DĖSTYS LIETUVIŲ KALBA

Ateinančiais mokslo metais University of Washington Jūra Avizienytė dėstys lietuvių kalbą „Lithuanian 101“ kurse. Universiteto Skandinavų mokslų skyrius apie tai gali daugiau informuoti tel.: (206) 543-0645.

LANKĖSI JAPONIJOJE

Šv. Juozapo katalikų mokykloje Seattle mokytojaus Ina Bertulytė-Bray su savo mokiniais balandžio mėn. buvo išvažiavus dviejų savaitių ekskursijai į Japoniją.

(„Tulpe Times“)

PRISIMINTAS AMB. S. LOZORAITIS

Buvęs ambasadorius Stasys Lozoraitis š.m. birželio 13 d., jo mirties dieną, buvo paminėtas Putname, Nekalto Prasidėjimo seserų vienuolyne. Dalyvavo iš Romos atskridusi Daniela Lozoraitienė su savo sesute ir būrelis Washingtono lietuvių.

Už velionio sielą šv. Mišias, kartu su apie 20 tuo metu į Putnamą suvažiuosusių lietuvių kunigų, koncelebravo kun. Valdemaras Cukuras. Sukaktį priėmė pamošlą pasakė Lietuvos jėzuitas, dabar Montrealyje besidarbuojantis kun. Ambrašas. Po Mišių maldai ir giesmės dalyviai susirinko vienuolyno kapinėse prie ambasadoriaus kapo.

Nepagydomos, labai greitai veikiančios vėžio ligos pakirstas, 1924 m. gimęs amb. Stasys Lozoraitis mirė Washington 1994 metais. Palaidotas Putname, kur taip pat palaidota jo teta, buv. Lietuvos Operos solistė Gražina Matulaitytė-Rannit.

Ambasadoriaus tėvai, Lietuvos diplomatinės šešos Stasys Lozoraitis ir motina Vincenta Matulaitytė-Lozoraitienė, mirė Romoje, ten ir palaidoti. Ambasadoriaus motinos pusės Matulaitiai yra Bažnyčios palaimintojo arkiv. Jurgio Matulaitio giminaičiai.

D. Lozoraitienė rūpinasi knygos apie Stasį Lozoraitį išleidimu. Knygos rankraštį parašė Lietuvai labai palankus, ambasadorių Lozoraitį savo turėtų pareigų ribose gerai pažinęs, buv. JAV Valstybės departamento pareigūnas Paul Goble. Šią vasarą Daniela Lozoraitienė vėl lankysis Lietuvoje, kur, ypač Kaune, dar dabar Lietuvos vilties prezidentu tebevadinau, Stasiui Lozoraitiui visuomenė rodo nepaprastai daug nuosirdumo.

PAMINĖTA JBANC 35 METŲ SUKAKTIS

Birželio 6 d., po specialaus pranešimo Baltųjų rūmų konferencijų centre, Lietuvos ambasadoje, vakare įvyko iškilmingas Jungtinio Amerikos pabaltiečių komiteto (JBANC) 35 metų veiklos sukakties paminėjimas.

Šiame komitete lietuviams atstovauja ALTO atstovai: dr. Jonas Genys ir Vincent Boris. Įstaigoje dirba Pranas Čižiūnas. Minėjime kalbėjo estai, kurie šiais metais pirmininkauja, taip pat latvių ir lietuvių atstovai.

ALTO centro valdybos vardu kalbėjo inž. Algimantas Pautienis, Clevelando ALTO pirmininkas. Jis sukaiktis proga įteikė ALTO atstovui Washington, DC dr. Jonui Geniui ALTO valdybos padėkos žymenį, įvertinantį jo 25 metų darbą JBANC, už pasiūlytą Lietuvos reikalus atstovaujant ALTO įvairiose organizacijose ir tarptautinėse konferencijose.

ALTO ATSTOVO KALBA Į LIETUVĄ

Birželio 6 d. ALTO atstovas dr. Jonas Genys po pranešimo Baltuosiuose rūmuose „Amerikos balso“ buvo pakviestas kalbėti į Lietuvą. Pasikalbėjime daugiausia buvo minimi NATO praplėtimo reikalai.

JBANC POSĖDIS

Panaudojant JBANC sukaiktis proga, birželio 7 d. įvyko JBANC posėdis, kuriame dalyvavo ir JBANC sudarančių organizacijų centro valdybų pirmininkai. ALTO centro valdybai atstovavo inž. A. Pautienis. Posėdyje dalyvavo ir E. Šumanas, anksčiau dirbęs JBANC, žymus baltiečių veikėjas Mayorovičius ir kiti.

Numatyta ateinančiais metais surengti tradicinę konferenciją Washington, DC.

Amb. Stasio Lozoraitio antrąsias mirties metines Putnam, CT., kapinėse, kur jis palaidotas, prisimenant. Ketvirtoji iš kairės — tarp prel. V. Balčiūno ir savo sesers, Daniela Lozoraitienės.